

Novosti koje donosi novi Zakon o porezu na dohodak

Milivoj Friganović, mag. oec.

Aktualno

U članku pišemo detaljnije o očekivanim novinama koje će donijeti novi Zakon o porezu na dohodak.

Novi sustav oporezivanja dohotka u RH-a, koji stupa na snagu od 1. siječnja 2017., ima sva obilježja *dvojnog ili dualnog dohotka* prema ko-jem je ukupan dohodak podijeljen na dva dijela. Prvi dio je nazvan *godišnjim dohotkom* kojim se smatra ukupni dohodak od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti (to su dohoci ostvareni od nesamostalnog i samostalnog rada) koji se oporezuju progresivnim stopama (24% i 36%) i koji se obračunava na temelju godišnje porezne prijave ili u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak, dok je drugi dio nazvan *konačnim dohotkom* kojim se smatra svaki isplaćeni pojedinačni iznos dohotka od imovine i imovinskih prava, kapitala i osiguranja i drugog dohotka koji se smatra konačnim (tu spadaju svi oblici drugog dohotka osim drugog dohotka po osnovi povrata doprinosa i drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena) koji se oporezuju po proporcijalnim stopama (12%, 24% i 36%) i za koje porezni obveznik ne može podnijeti godišnju poreznu prijavu niti za te dohotke. Porezna uprava provodi poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak a niti se mogu priznati osobni odbici.

Jednaki osnovni osobni odbitak u iznosu 3.800,00 kuna mjesečno primjenjuje se za sve primitke od nesamostalnog rada (plaća, mirovine i sl.) kao i progresivne stope 24% (do 17.500,00 kuna mjesečne porezne osnovice) i 36% (za mjesečnu poreznu osnovicu iznad 17.500,00). Za umirovljenike i porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave u potpomognutim područjima I. skupine i Grada Vukovara tako obračunati predujam poreza na dohodak se umanjuje za 50%.

Osnovni osobni odbitak i osobni odbici za uzdržavanu djecu i uzdržavane članove uže obitelji je znatno sužen ali će se te odredbe početi primjenjivati od 1. siječnja 2018.

Povećan je prag do kojeg fizičke osobe, koje obavljaju od samostalne djelatnosti, mogu plaćati porez na dohodak u paušalnom iznosu (u 2017. taj prag iznosi 230.000,00 kuna a od 1. siječnja 2018. će biti 300.000,00 kuna). Paušalno oporezivanje je omogućeno i trgovcima i ugostiteljima što će sve biti propisano novim Pravilnikom o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti.

Svi primici po osnovi drugog dohotka (drugi dohodak općenito – npr. po osnovi ugovora o djelu koji ostvaruju umirovljenici, autorske naknade i naknade umjetnika) podlijegeći će plaćanju doprinosa i to po sniženim stopama, od 10% za mirovinsko osiguranje (odnosno 7,5% za I. stup i 2,5% za II. stup za osiguranike II. stupa) iz osnovice i 7,5% za zdravstveno osiguranje na osnovicu. Dakle, uvođenjem obveze plaćanja doprinosa na drugi dohodak povećati će se ukupno porezno opterećenje drugog dohotka. Jedino će se ukupni trošak za isplatitelja za drugi dohodak općenito (po osnovi ugovora o djelu, primici po osnovi djelatnosti članova skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, članova povjerenstava i odbora koje imaju ta tijela i sudaca porotnika koji nemaju svojstvo djelatnika u sudu, primici po osnovi djelatnosti trgovačkih putnika, agenata, akvizitera, sportskih sudaca i delegata, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, konzultanata, sudskih vještaka te druge slične djelatnosti, primici po osnovi djelatnosti sportaša i sl.) koji je i prije podlijebao plaćanju doprinosa i to 20% za mirovinsko osiguranje odnosno 15% za I. stup i 5% za drugi stup za osiguranike II. stupa i 15% za zdravstveno osiguranje, smanjiti a neto iznos primatelja drugog dohotka povećati (naravno, to sve ovisi o dogovoru isplatitelja i primatelja drugog dohotka).

O navedenom i mnogim drugim novostima pišemo u nastavku u nadi da Konačni Prijedlog Zakona o porezu na dohodak neće doživjeti neke bitne promjene (što u dosadašnjoj praksi nije bio običaj) do njegovog konačnog prihvaćanja od strane Hrvatskog sabora.

1. Konceptija novog sustava oporezivanja dohotka od 1. siječnja 2017. godine

1.1. Temeljne odredbe

U odnosu na dosadašnje odredbe Zakona o porezu na dohodak konceptijske izmjene novog sustava oporezivanja dohotka, koje se predlažu u Konačnom prijedlogu Zakona o porezu na dohodak (u

daljnem tekstu: Prijedlog zakona), su bitne pa ih iznosimo u nastavku. Člancima 1. do 12. Prijedloga zakona obuhvaćene su temeljne odredbe odnosno sljedeća poglavlja: opće odredbe, definicija pojma poreznog obveznika, izvori dohotka, opseg porezne obveze, porezno razdoblje, primici koji se ne smatraju dohotkom, primici na koje se ne plaća porez na dohodak, osobna oslobođenja, opće odredbe o utvrđivanju dohotka su neznatno izmijenjene (ponekad samo nomotehnički poboljšane) ili su dodani propisani, potpuno novi članci ili pojedine točke pojedinog članka, što u nastavku iznosimo:

- u poglavlju o **pojmu poreznog obveznika** (članak 2. st. 3. Prijedloga zakona) propisano je da se **predujam poreza na dohodak odnosno porez na dohodak nasljedniku utvrđuje po istom izvoru dohotka koji se utvrđivao ostavitelju** (ovaj stav je i prije bio prihvaćen u praksi Porezne uprave sukladno njenim mišljenjima),
- dodano je novo poglavlje **Opseg porezne obveze** (članak 6. Prijedloga zakona) koji po sadržaju nije nov već je samo sadržajno premješten radi preglednosti u temeljne odredbe. To su opće poznate odredbe prema kojima **oporezivi dohodak rezidenta** čini dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala, dohodak od osiguranja i drugi dohodak iz članka 5. Zakona, koji rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (**načelo svjetskog dohotka**), dok **oporezivi dohodak nerezidenta** čini oporezivi dohodak (iz članka 5. Prijedloga zakona), koji nerezident ostvari u tuzemstvu (**načelo tuzemnog dohotka**).
- u poglavlju o **primicima koji se ne smatraju dohotkom** (članak 8. Prijedloga zakona) propisuje se da se primicima koji se ne smatraju dohotkom, smatraju i:
 - **invalidnine** koje djeca ostvaruju nakon smrti roditelja prema zakonu kojim se uređuje mirovinsko osiguranje i zakonu kojim se uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
 - **jednokratni novčani dodaci koji se isplaćuju uz mirovine** na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske ili na temelju posebnog propisa,
 - **pomoći i potpore koje neprofitne organizacije isplaćuju svim svojim članovima** pod istim uvjetima iz sredstava prikupljenih članarinama koja nisu ostvarena obavljanjem djelatnosti koja podliježe obvezi plaćanja poreza na dobit, a temeljem statuta i odluka nadležnih tijela neprofitnih organizacija, uz uvjet da se za isplaćene primitke ne traži niti ne daje protučinidba odnosno da se ne radi o primicima iz članka 5. Prijedloga zakona.
- u poglavlju o **primicima na koje se ne plaća porez na dohodak** (članak 9. Prijedloga zakona) propisuje se da se primicima na koje se ne plaća porez na dohodak smatraju i:
 - primici bivših radnika i nasljednika bivših radnika po osnovi naknada, potpora i nagrada koje isplaćuje poslodavac i isplatiatelj primitka odnosno plaće, a koje su dospjele na isplatu za vrijeme trajanja radnog odnosa ili je pravo na isplatu nastalo za vrijeme trajanja radnog odnosa do propisanih iznosa,
 - **potpore djetetu za školovanje do 15. godine života** odnosno do završetka osnovnoškolskog obrazovanja, koju poslodavac isplaćuje djetetu umrlog radnika ili djetetu bivšeg radnika kod kojeg je nastupio potpuni gubitak radne sposobnosti, uz uvjet da bivši radnik ne ostvaruje primitke iz članka 21. ovoga Zakona, ukupno do propisanog iznosa,

- u poglavlju **opće odredbe o utvrđivanju dohotka** (članak 11. Prijedloga zakona) propisuje se da:
 - **ako se porezni obveznik iz osobnih razloga odrekne tražbine** po osnovi prodane robe ili obavljenih usluga koja bi u poreznom razdoblju u kojemu se odrekao tražbine ili kasnijim poreznim razdobljima dovela do primitaka, tada se iznos tražbine utvrđuje kao primitak u godini u kojoj je donesena odluka o odricanju od tražbine. Po osnovi tražbina koja su se pokazala nenaplativima nakon provedenog sudskog postupka ili drugog postupka sukladno posebnim propisima, ne utvrđuje se primitak.
 - **ako se porezni obveznik odrekne tražbine za naknadu** iz koje se predujam poreza plaća po odbitku (naknade po osnovi rada, djelatnosti, usluga i drugog), u korist neke druge osobe (fizičke ili pravne), smatra se da je primitak ostvaren u trenutku kada je donio odluku o odricanju, pa isplatiatelj primitka imaju obvezu, ovisno o izvorima toga primitka, obračunati, obustaviti i uplatiti predujam poreza na dohodak na način propisan ovim Zakonom.
 - novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, novčane pomoći i naknade troškova prijevoza koje isplaćuje Hrvatski zavod za zapošljavanje prema propisima o zapošljavanju

1.2. Dohodak, godišnji i konačni dohodak

U odnosu na dosadašnje odredbe Zakona o porezu na dohodak, bitno konceptijsko obilježje ovog Prijedloga Zakona o porezu na dohodak (u daljnem tekstu: Prijedlog zakona) odnosno novog sustava oporezivanja dohotka su razlikovanje i propisivanje utvrđivanja **dohotka kao godišnjeg dohotka i konačnog dohotka**.

Dohodak je razlika između primitaka priteklih u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom poreznom razdoblju, osim ako je ovim Zakonom drukčije uređeno.

Dohodak iz članka 5. Prijedloga zakona se utvrđuje kao:

- 1) **godišnji dohodak** ili
- 2) **konačan dohodak**.

ističemo...

Godišnjim dohotkom smatra se **ukupni dohodak od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti te drugi dohodak koji se ne smatraju konačnim** kojeg porezni obveznik ostvari u poreznom razdoblju i koji se obračunava na temelju godišnje porezne prijave ili u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak.

Konačnim dohotkom smatra se svaki pojedinačni iznos **dohotka od imovine i imovinskih prava, kapitala i osiguranja i drugog dohotka koji se smatra konačnim**. Pod drugim dohotkom koji se smatra konačnim pripadaju:

- **drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa** i
- **drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena**

Na dalje, dohodak se može utvrđivati i u **pausalnom iznosu** te se tako utvrđeni dohodak smatra **konačnim**.

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

ističemo...

Za konačne dohotke (dohodak od imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja, drugog dohotka po osnovi povrata doprinosa, drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena i paušalni dohodak) ostvarene u poreznom razdoblju, porezni obveznici **ne mogu podnijeti godišnju poreznu prijavu niti se za te dohotke može provesti posebni postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak.**

Pri utvrđivanju konačnog dohotka i konačnog poreza na dohodak, **ne priznaju se osobni odbici** iz članka 14. – 16. Prijedloga Zakona.

Na dalje, za ove konačne dohotke tijekom godine se više ne utvrđuje predujam poreza na dohodak već konačni porez na dohodak.

Dohodak se može utvrđivati **zajedničkim obavljanjem samostalne djelatnosti ili zajedničkim korištenjem imovine i imovinskih prava.**

Inozemni dohodak je dohodak iz članka 5. Prijedloga zakona kojeg rezident ostvari u inozemstvu ili iz inozemstva. Dohodak ostvaren u stranoj valuti preračunava se u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan isplate.

Godišnji dohodak bi se, prema Prijedlogu zakona, utvrđivao putem godišnje porezne prijave ili putem posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, a godišnji porez plaćao bi se po poreznim stopama od **24% i 36%** ovisno o visini porezne osnovice i to na način da bi se porezna stopa od **24%** primjenjivala na godišnju poreznu osnovicu do visine **210.000,00 kuna**, a porezna stopa od **36%** na godišnju poreznu osnovicu iznad **210.000,00 kuna**. Međutim, ako bi porezni obveznik ostvario primitke po osnovi drugog dohotka do visine **peterostrukog iznosa osnovice osobnog odbitka (150.000,00 kuna godišnje)**, isti bi se oporezivao samo godišnjom stopom od **24%**.

Konačnim dohotkom bi se, prema Prijedlogu zakona, smatrao dohodak koji ima izvor u **primitcima od imovine i imovinskih prava, kapitala i osiguranja** te bi se isti, ovisno o izvoru, oporezivao po jedinstvenim poreznim stopama od **12%, 24% i 36%**.

Iz svega navedenog možemo zaključiti da novi sustav oporezivanja dohotka u RH-a ima sva obilježja **dvajnog ili dualnog dohotka** prema kojem je ukupni dohodak **podijeljen na dva dijela**. Prvi dio je nazvan **godišnjim dohotkom** kojim se smatra ukupni dohodak od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti (to su dohoci ostvareni od nesamostalnog i samostalnog rada) koji se oporezuju progresivnim stopama (24% i 36%) i koji se obračunava na temelju godišnje porezne prijave ili u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak, dok je drugi dio nazvan **konačnim dohotkom** kojim se smatra svaki isplaćeni pojedinačni iznos dohotka od imovine i imovinskih prava, kapitala i osiguranja i drugog dohotka koji se smatra konačnim (tu pripadaju svi oblici drugog dohotka osim drugog dohotka po osnovi povrata doprinosa i drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena) koji se oporezuju po proporcijalnim stopama (12%, 24% i 36%) i za koje porezni obveznik ne može podnijeti godišnju poreznu prijavu niti za te dohotke Porezna uprava provodi posebni postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak a niti se mogu priznati osobni odbici.

1.3. Nove porezne stope

Na oporezivi dohodak koji će biti isplaćen od 1. siječnja 2017. godine primjenjivati će se nove porezne stope, odnosno novi porezni razredi (tj. nova porezna tarifa).

U 2016. godini predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada (plaće i mirovine) obračunavao se na nivou mjeseca po stopi od 12% od mjesečne porezne osnovice do visine 2.200,00 kn, po stopi od 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između 2.200,00 kn i 13.200,00 kn te po stopi od 40% na poreznu osnovicu iznad 13.200,00 kn.

Porezni razredi za isplaćene plaće i mirovine u 2016. na mjesečnoj razini

Porezna stopa	Mjesečna porezna osnovica
12 %	do 2.200,00 kn
25 %	na idućih 11.000,00 kn (na razliku između 2.200,00 kn do 13.200,00 kn)
40 %	na poreznu osnovicu iznad 13.200,00 kn

Porez na dohodak uvećava se za **prirez porezu na dohodak** koji uvedu jedinice lokalne samouprave prema posebnim zakonima, a umanjuje se ako jedinice lokalne samouprave propišu niži udio u porezu na dohodak od onog koji im pripada po posebnom zakonu.

Prema Prijedlogu Zakona od 1.siječnja 2017. godine predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada (plaće i mirovine) obračunava se na nivou mjeseca po stopi od **24%** od mjesečne porezne osnovice do visine **17.500,00 kuna** te po stopi od **36%** na poreznu osnovicu iznad **17.500,00 kuna**. Dakle, kompletno su promijenjeni porezni razredi koji od 1.siječnja 2017. izgledaju ovako:

Porezni razredi za isplaćene plaće i mirovine u 2017. na mjesečnoj razini

Porezna stopa	Mjesečna porezna osnovica
24 %	na poreznu osnovicu do 17.500,00 kn
36 %	na poreznu osnovicu iznad 17.500,00 kn

U nastavku dajemo tabelarni pregled poreznih stopa koje će se primjenjivati od 1. siječnja 2017. na drugi dohodak koji se **ne smatra konačnim** (čl. 39. Prijedloga zakona) te na konačne oblike dohotka:

Tablica 1. - Prikaz promjena poreznih stopa

Drugi dohodak koji se ne smatra konačnim – isplata tijekom godine	DRUGI DOHODAK trenutno stanje	Prema Prijedlogu zakona
	25%	24%
Dohodak od imovine i imovinskih prava		
Dohodak od imovine ostvaren od najamnine i zakupnine	12%	12%
Dohodak od imovinskih prava	25%	24%
Dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava	25%	24%
Dohodak od otuđenja posebnih vrsta imovine	12%	12%
Dohodak od kapitala		
Dohodak po osnovi primitaka po osnovi kamata	12%	12%
Dohodak po osnovi primitaka po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica	25%	24%
Dohodak po osnovi primitaka od dividendi ili udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu	12%	12%
Dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka	12%	12%
Dohodak od izuzimanja imovine i korištenja usluga	40%	36%

	Dohodak od osiguranja	
Dohodak od osiguranja	12%	12%
	Konačni drugi dohodak	
Drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa	40%	36%
Drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena	40%	36%

2. Osobni odbitak ili neoporezivi dio dohotka

Prijedlog zakona uvodi novi institut u sustavu oporezivanja dohotka a to je **osnovica osobnog odbitka koja iznosi 2.500,00 kuna** koja služi kao osnovica za uvećanje osnovnog osobnog odbitka primjenom propisanih koeficijenata na tu osnovicu. Osnovica osobnog odbitka, kao novi institut u sustavu oporezivanja dohotka, odredila se prema iznosu minimalne plaće za 2016. utvrđene Uredbom o visini minimalne plaće („Narodne novine, broj 140/15) Vlade Republike Hrvatske koja iznosi **3.120,00 kuna** sukladno Zakonu o minimalnoj plaći („Narodne novine, broj 39/13), umanjenoj za obvezne doprinose iz plaće sukladno posebnim propisima i predstavljala bi polaznu veličinu (2.496,00 kuna što zaokruženo iznosi **2.500,00 kuna**) za izračun svih prava i neoporezivih primitaka određenih Prijedlogom zakona

Osnovni osobni odbitak izračunat je primjenom koeficijenta **1,5** na osnovicu osobnog odbitka koja iznosi 2.500,00 kuna. Tako dobiveni iznos (3.750,00 kuna) **zaokruživao bi se na stoticu** te bi se iznos od **3.800,00 kuna** smatrao osnovnim osobnim odbitkom i **odnosio bi se na sve porezne obveznike** koji ostvaruju godišnji dohodak neovisno o tome radi li se o **radniku, umirovljeniku ili drugoj osobi koja ostvaruje dohodak**.

ističemo...

Poreznom obvezniku se ukupno ostvareni dohodak od nesamostalnog rada umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini 3.800,00 kuna i to za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez na dohodak.

Tablica 2. - Prikaz promjena osnovnog osobnog odbitka na mjesečnoj razini

Osobni odbitak	Trenutno stanje	Prema odredbama Prijedloga zakona
Osnovni osobni odbitak	2.600,00	3.800,00
Osnovni osobni odbitak za umirovljenike	3.800,00	3.800,00
Osobni odbitak za porezne obveznike iz I. skupine po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara	3.500,00	3.800,00
Osobni odbitak za porezne obveznike iz II. skupine po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske	3.000,00	3.800,00

Prema Prijedlogu zakona uvećanje osnovnog osobnog odbitka izračunavalo bi se primjenom koeficijenata na osnovicu osobnog odbitka prema osnovi za uvećanje osnovnog osobnog odbitka na način prikazan u nastavku:

Tablica 3. - Prikaz promjena uvećanja osobnog odbitka na mjesečnoj razini

Osnova	Do 31. prosinca 2016.		Od 1. siječnja 2017.	
Opis	Koeficijent	Iznos	Koeficijent	Iznos
Osnovica za utvrđivanje		2.600,00		2.500,00
Uzdržavani članovi uže obitelji	0,5	1.300,00	0,7	1.750,00
Prvo uzdržavano dijete	0,5	1.300,00	0,7	1.750,00
Drugo uzdržavano dijete	0,7	1.820,00	1,0	2.500,00
Treće uzdržavano dijete	1,0	2.600,00	1,4	3.500,00
Četvrto uzdržavano dijete	1,4	3.640,00	1,9	4.750,00
Peto uzdržavano dijete	1,9	4.940,00	2,5	6.250,00
Šesto uzdržavano dijete	2,5	6.500,00	3,2	8.000,00
Sedmo uzdržavano dijete	3,1	8.060,00	4,0	10.000,00
Osmo uzdržavano dijete	3,9	10.140,00	4,9	12.250,00
Deveto uzdržavano dijete	4,8	12.480,00	5,9	14.750,00
Za svako daljnje uzdržavano dijete koeficijent osnovnog osobnog odbitka progresivno se uvećava za 1,1 ... više u odnosu prema koeficijentu za prethodno dijete				
Invalidnost poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta	0,3	780,00	0,4	1.000,00
Invalidnost utvrđena po jednoj osnovi 100% i/ili korištenje, na temelju posebnih propisa, prava na doplatak za pomoć i njegu poreznog obveznika odnosno prava na osobnu invalidninu (novo), svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta. Korištenje uvećanja osnovnog osobnog odbitka po ovoj osnovi isključuje korištenje uvećanja osnovnog osobnog odbitka iz R.br. 12.	1,0	2.600,00	1,5	3.750,00

Prema Prijedlogu zak*ona, **djecom** se smatraju djeca koju roditelji odnosno skrbnici uzdržavaju. Djecom se smatraju i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja.

Uzdržavanim članovima uže obitelji smatraju se bračni drug, roditelji poreznog obveznika te punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.

Ovi jako suženi pojmovi djece i uzdržavanih članova uže obitelji **će se primjenjivati od 1. siječnja 2018. godine**. Posebno ističemo da novi OPZ (čl. 15) dodatno propisuje da se **odredbe OPZ-a i drugih poreznih propisa** primjenjuju i na izvanbračnog druga, životnog partnera i neformalnog životnog partnera (postojanje statusa utvrđuju nadležna tijela prema odredbama posebnog zakona).

Do dana stupanja na snagu članka 14. stavaka 5. i 6. Prijedloga Zakona (dakle, u 2017.), **uzdržavanom djecom** smatraju se djeca koju roditelji, skrbnici, usvojitelji, počimi i pomajke uzdržavaju. Djecom se smatraju i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja ako su prijavljena Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Drugim uzdržavanim članovima uže obitelji smatraju se bračni i izvanbračni drug, odnosno životni partner i neformalni životni partner poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovoga bračnog i izvanbračnog druga, odnosno životnog partnera i neformalnog životnog partnera, preci i potomci u izravnoj liniji, maćehe odnosno očusi koje punoljetno pastorče uzdržava, bivši bračni i izvanbračni drugovi, odnosno životni partneri i neformalni životni partneri

za koje porezni obveznik plaća uzdržavanje i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.

Osobama s invaliditetom smatraju se fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

ističemo...

Osobni odbitak poreznog obveznika čini osnovni osobni odbitak uvećan za dijelove i iznose osobnog odbitka na koje porezni obveznik ostvaruje pravo pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Porezni obveznik ima pravo i **na dio osobnog odbitka za dana darovanja i doprinose za zdravstveno osiguranje** i tu nema promjene osim što su predmetne odredbe malo preciznije stipulirane. Posebno ističemo da porezni obveznik može ostvariti navedena porezna prava samo po podnesenoj godišnjoj prijavi odnosno u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak.

2.1. Osobni odbitak nerezidenata

Nerezidentu se ostvareni dohodak umanjuje za osnovni osobni odbitak **samo za mjesec u kojima ostvaruje dohodak u tuzemstvu** što je **novina**. Nerezidentu se kao i do sada osobni odbitak može uvećati i za dio osobnog odbitka **za dana darovanja i doprinose za zdravstveno osiguranje**.

I dalje ostaje odredba prema kojoj, iznimno, rezident države članice Europske unije ili Europskog gospodarskog prostora, osim Republike Hrvatske, koji u Republici Hrvatskoj ostvari dohodak prema članku 5. Prijedloga zakona, može u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave ili u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak koristiti i osobni odbitak iz članka 14. stavka 4. Prijedloga Zakona za cijelo porezno razdoblje, uz uvjet da vjerodostojnim ispravama dokaže da navedeni dohodak ostvaren u Republici Hrvatskoj čini najmanje 90% njegovog ukupnog (svjetskog) dohotka ostvarenog u poreznom razdoblju i da je isti izuzet ili oslobođen oporezivanja u državi članici čiji je rezident.

2.2. Uvjeti za priznavanje osobnog odbitka

U smislu Prijedloga zakona, uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom (dalje u tekstu: **uzdržavani članovi**) smatraju se fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos od **15.000,00 kuna na godišnjoj razini izračunat kao šesterostruki iznos osnovice osobnog odbitka** (dok je za 2016. taj iznos bio 13.000,00 kuna).

Pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove ne uzimaju se u obzir:

- 1) primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora
- 2) doplatka za djecu
- 3) **novčane potpore utvrđene u iznosu koji je zakonom kojim se uređuju roditeljske i roditeljske potpore propisan kao iznos ispod kojeg se ne može isplatiti novčana potpora**
- 4) potpore za novorođenče, odnosno primitak za opremu novorođenog djeteta

- 5) obiteljske mirovine djece nakon smrti roditelja
- 6) primici koji po svojoj prirodi predstavljaju samo uzdržavanje od roditelja ili članova uže obitelji
- 7) **darovanja od pravnih i fizičkih osoba za zdravstvene potrebe do visine stvarno nastalih izdataka za tu namjenu, prema članku 8. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona i/ili**
- 8) naknada troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim javnim prijevozom i naknada troškova službenog putovanja do propisanih iznosa na koje se sukladno odredbama ovoga Zakona ne plaća porez na dohodak.

Novinu predstavljaju točke 3. i 7. (koje su boldirane) dok su ostale točke već bile propisane u „starom“ Zakonu i Pravilniku o porezu na dohodak.

Osobni odbitak za dana darovanja i doprinose za zdravstveno osiguranje priznaje se nakon osobnog odbitka (osnovni osobni odbitak + uvećanje osnovnog osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji, uzdržavanu djecu i njihovu invalidnost i invalidnost poreznog obveznika), a u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave ili na temelju podnesenog zahtjeva za priznavanje prava u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak.

U slučaju promjena tijekom mjeseca u kojem se koristi osobni odbitak isti se zaokružuje u korist poreznog obveznika **na puni mjesec**.

Ako više osoba uzdržava člana ili članove uže obitelji, osobni odbitak za te osobe ravnomjerno se raspoređuje na sve koji te članove i djecu uzdržavaju, osim ako se ne sporazume drukčije.

ističemo...

Ako u tijeku poreznog razdoblja uzdržavani član za kojeg porezni obveznik u istom poreznom razdoblju koristi dio osobnog odbitka prema članku 14. stavku 4. Prijedloga Zakona (kao uvećanje osnovnog osobnog odbitka poreznog obveznika za uzdržavane članove uže obitelji, uzdržavanu djecu i njihovu invalidnost i invalidnost poreznog obveznika), ostvari primitke iz stavka 1. ovoga članka u **iznosu većem od 15.000,00 kuna godišnje**, porezni obveznik koji je po toj osnovi koristio osobni odbitak, **obeznan je podnijeti godišnju poreznu prijavu ili će se izvršiti poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak**.

U tom slučaju **porezni obveznik nema pravo u godišnjoj poreznoj prijavi ili posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza koristiti osobni odbitak za tog uzdržavanog člana, a uzdržavani član** koji je ostvario oporezive primitke od kojih se prema članku 5. Prijedloga zakona utvrđuje dohodak, može, u skladu s Prijedlogom Zakona, u navedenim postupcima godišnjeg obračuna koristiti osobni odbitak iz članka 14. ovoga Zakona.

Ako u tijeku poreznog razdoblja **uzdržavani član** za kojeg porezni obveznik u istom poreznom razdoblju **koristi dio osobnog odbitka** prema članku 14. stavku 4. Prijedloga Zakona, ostvari primitke, u **godišnjem iznosu 15.000,00 kuna ili manjem**, godišnju poreznu prijavu za to porezno razdoblje **može podnijeti** odnosno bit će obuhvaćen posebnim postupkom utvrđivanja godišnjeg poreza, u skladu s ovim Zakonom, i to:

- 1) porezni obveznik – **uzdržavatelj** po osnovi ostvarenog dohotka iz članka 5. Prijedloga Zakona i koristiti osobni odbitak za tog uzdržavanog člana i
- 2) porezni obveznik – **uzdržavani član** uže obitelji i/ili dijete po osnovi ostvarenog dohotka iz članka 5. Prijedloga Zakona i

koristiti pravo na osobni odbitak iz članka 14. - 16. ovoga Zakona.

3. Utvrđivanje dohotka od nesamostalnog rada

3.1. Primici po osnovi nesamostalnog rada

Dohodak od nesamostalnog rada je razlika između primitaka priteklih u poreznom razdoblju u skladu s odredbama članka 21. Prijedloga Zakona i izdataka nastalih u istom razdoblju u skladu s odredbama članka 23. Prijedloga Zakona.

Primici po osnovi nesamostalnog rada propisani su člankom 21. Prijedloga zakona i oni se, kao takvi, uglavnom smatraju isti kao u „starom“ Zakonu, međutim ipak je došlo do daljnjeg pojašnjenja pojedinih primitaka te do novih vrsta primitaka, što ćemo u daljnjem tekstu i navesti.

U članku 21. stavku 1. Prijedloga zakona, primicima po osnovi nesamostalnog rada (plaćom) smatraju se (navodimo samo **novosti**):

- 1) svi primici koje poslodavac u novcu ili u naravi isplaćuje ili daje radniku po osnovi radnog odnosa, prema propisima koji uređuju radni odnos, a to su:
 - a) plaća koju poslodavac isplaćuje radnicima u svezi sa sadašnjim radom, prijašnjim radom po osnovi prijašnjeg radnog odnosa **bez obzira na sadašnji status te osobe - umirovljenik ili neki drugi status i to ako se radi o plaći za rad koji je obavljen za vrijeme radnog odnosa i možebitne druge isplate na koje je radnik imao pravo u vrijeme toga radnog odnosa neovisno kada je u tog godini prestao radni odnos odnosno raskinut ugovor o radu ili budućim radom po osnovi sadašnjeg radnog odnosa** (boldirani tekst je novi tekst)
 - b) naknada članu uprave i/ili izvršnom direktoru koji kao radnik u radnom odnosu obavlja određene poslove za poslodavca sukladno zakonu kojim se uređuju radni odnosi (**nova točka**)
 - c) svi drugi primici koje poslodavac isplaćuje ili daje radniku vezano uz radni odnos i odnos poslodavca i radnika **bez obzira na oblik i način isplate ili temelja za isplatu, osim ako je ovim Zakonom drukčije uređeno** (boldirani tekst je novi tekst)

U članku 21. stavku 2. točki 5. Prijedloga zakona, primicima po osnovi nesamostalnog rada smatraju se i:

- ukupno kapitalizirana sredstva na računu umrlog člana mirovinskog fonda u trenutku isplate nasljednicima (**nova točka**)

U članku 21. stavku 4. Prijedloga zakona, **primicima od nesamostalnog rada (plaćom) ne smatraju se primici** (primici po osnovi autorskih naknada te primici po osnovi rada članova skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba) **koje poslodavci i isplatelji tih primitaka isplaćuju svojim radnicima** i drugim fizičkim osobama koje ostvaruju primitke (plaću) i to:
- primici po osnovi **autorskih naknada** pod uvjetom da se autorske naknade isplaćuju na temelju ugovora o autorskim pravima i srodnim pravima sklopljenih između poslodavca/isplatelja primitaka od nesamostalnog rada (plaće) i tih osoba za autorsko djelo i drugim uvjetima u skladu s propisima koji uređuju autorska i srodna prava te pod uvjetom da autorsko djelo nije stvoreno radom u radnom odnosu izvršavajući svoje

obveze prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu i/ili (**ovo je drugačija i jasnija stipulacija ove odredbe** u odnosu na odredbu iz „starog“ Pravilnika o porezu na dohodak jer u „starom“ Zakonu nije niti bila)

- primici po osnovi **rada članova skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba**, pod uvjetom da radnik istovremeno nije član uprave ili izvršni direktor kod poslodavca ili isplatelja te da je primitak ostvaren temeljem rada predstavnika radnika u organu poslodavca sukladno odredbama zakona kojim se uređuju radni odnosi i drugih posebnih propisa (**nova točka**).

Naravno, navedeni primici se smatraju drugim dohotkom iz članka 39. Prijedloga zakona.

3.2. Primici koji se ne smatraju primicima od nesamostalnog rada

Kao i do sada, **primicima od nesamostalnog rada ne smatraju se** primici koje poslodavac i isplatelj primitka odnosno plaće omogućuje radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada u interesu obavljanja djelatnosti poslodavca i isplatelja primitka odnosno plaće. Međutim, po Prijedlogu zakona primicima od nesamostalnog rada ne smatraju se i primici fizičkih osoba koje se stručno osposobljavaju za rad bez zasnivanja radnog odnosa. u interesu obavljanja djelatnosti poslodavca i isplatelja primitka odnosno plaće.

Osim što posebna radna odjeća (kao primitak koji se ne bi smatrao primitkom od nesamostalnog rada) mora biti obilježena nazivom ili znakom poslodavca ili isplatelja primitka odnosno plaće, ona mora prema Prijedlogu zakona **biti u skladu s posebnim propisima o zaštiti na radu te odjeća određena prema posebnim pravilima poslodavca**.

Na dalje je člankom 22. stavkom 3. Prijedloga zakona (bivši članak 15. „starog“ Zakona) dodano da se **primicima po osnovi nesamostalnog rada ne smatraju niti zatezne kamate isplaćene na temelju arbitražnih odluka u skladu s posebnim propisom, zatezne kamate isplaćene prema rješenju službeničkih sudova te zatezne kamate isplaćene na temelju nagodbi sklopljenih u postupcima za mirno rješenje spora do visine zakonske stope zateznih kamata**.

3.3. Izdaci po osnovi nesamostalnog rada

Izdacima koji se oduzimaju od primitaka iz članka 21. ovoga Zakona pri utvrđivanju dohotka od nesamostalnog rada, smatraju se uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja iz primitka **ili doprinosi za mirovinska osiguranja ako su sukladno odredbama zakona kojim se uređuju doprinosi za obvezna osiguranja propisani kao doprinosi koji se utvrđuju na osnovicu, a porezni obveznik je sam za sebe obveznik tako utvrđenih doprinosa** (boldirani dio je dodani tekst)..

3.4. Utvrđivanje predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada

Od 1. siječnja 2017. godine predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se po stopi od **24%** od mjesečne porezne osnovice **do visine 17.500,00 kuna** te po stopi od **36%** na poreznu osnovicu **iznad 17.500,00 kuna**.

Tako obračunati predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada **umanjuje se za 50% umirovljenicima** ili poreznim obveznicima

ma koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u **I. skupinu po stupnju razvijenosti** prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na **području Grada Vukovara** utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara.

3.5. Posebni slučajevi utvrđivanja predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada

Novost je da se iz primitaka od nesamostalnog rada ostvarenih u naravi predujam poreza na dohodak **plaća najkasnije do 15-tog dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je primitak ostvaren.**

Porezni obveznik zaposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet, kada je porezni obveznik i po ovom Zakonu, dužan je sam obračunati predujam poreza od nesamostalnog rada na način iz članka 24. ovoga Zakona i **uplatiti ga u roku od 30 dana od dana isplate.** Na isti način postupaju i navedeni isplatalitelji primitaka ako na vlastiti zahtjev preuzmu obvezu obračunavanja, obustavljanja i uplate predujma poreza na dohodak za svoje radnike (boldirani tekst je novi). Prijašnji rok za uplatu je bio 8 dana od dana isplate.

Novom odredbom koja je stipulirana u članka 25. stavku 5. Prijedloga Zakona predlaže se usklađivanje odredbi Prijedloga zakona s odredbama Zakona o radu (Narodne novine, broj 93/14) i Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine, br. 86/08, 80/13 i 82/15) na način da se propiše da prema primitku od kojeg se prema odredbama Zakona o porezu na dohodak utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada, a poslodavac ili isplatalitelj primitka ili plaće na dan dospelosti primitak nije isplatio, a istovremeno je, sukladno odredbama Zakona o radu, obavezan dostaviti radniku obračun iznosa koje je bio dužan isplatiti, predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se i dospijeva na naplatu istovremeno s dostavom obračuna radniku o dospelom, a neisplaćenom primitku.

Podsjećamo da je sukladno članku 93. Zakona o radu, poslodavac dužan, **najkasnije petnaest dana** od dana isplate plaće, naknade plaće ili otpremnine, **radniku dostaviti obračun iz kojeg je vidljivo kako su ti iznosi utvrđeni.** Poslodavac koji na dan dospelosti ne isplati plaću, naknadu plaće ili otpremninu ili ih ne isplati u cijelosti, **dužan je do kraja mjeseca** u kojem je dospjela isplata plaće, naknada plaće ili otpremnine, radniku dostaviti obračun iznosa koje je bio dužan isplatiti (obrasce IP1 i NP1).

3.6. Porezna kartica

Člankom 26. Prijedloga Zakona propisane su, u odnosu na članak 46. „starog“ Zakona, potpuno nove odredbe o **poreznoj kartici** koje stupaju na snagu **1. siječnja 2018. godine.**, a do tada osobni odbitak pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada priznaje se i utvrđuje na temelju porezne kartice koju za radnika, umirovljenika i fizičke osobe koje ostvaruju primitke od nesamostalnog rada imaju poslodavci i isplatalitelji primitka, odnosno plaće i mirovina.

Poreznu karticu besplatno izdaje Porezna uprava, a poslodavci i isplatalitelji primitaka od nesamostalnog rada dužni su je čuvati dok radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje te primitke kod njih radi, odnosno dok se isplaćuje mirovina ili primitak po osnovi nesamostalnog rada.

Radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitak od nesamostalnog rada može tijekom poreznog razdoblja koristiti osobni odbitak ako je poslodavcu ili isplatalitelju primitka odnosno plaće ili mirovine predao poreznu karticu.

Radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitke od nesamostalnog rada obvezni su svaku promjenu u svezi s uzdržanim članovima uže obitelji i djece, promjenu prebivališta ili uobičajenog boravišta i drugo, koja utječe na osobni odbitak, odnosno neoporezivi dio dohotka, prijaviti ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu, odnosno uobičajenom boravištu i dostaviti joj vjerodostojne isprave i to u roku 30 dana od dana nastanka promjene.

Dakle, **od 1. siječnja 2018.** primjenjivati će se sljedeće odredbe o poreznoj kartici:

Osobni odbitak iz članka 14. Prijedloga zakona, pripadnost općini/gradu i ostali podaci bitni za utvrđivanje predujma poreza na dohodak odnosno poreza na dohodak od nesamostalnog rada priznaje se i utvrđuje isključivo na temelju porezne kartice koju za radnika, umirovljenika i fizičku osobu koja ostvaruje primitke iz članka 21. ovoga Zakona imaju poslodavci i isplatalitelji primitka, odnosno plaće i mirovine ili sam porezni obveznik.

Poreznu karticu, poslodavcu i isplatalitelju plaće ili mirovine ili samom poreznom obvezniku dostavlja elektroničkim putem Porezna uprava na njegov zahtjev i uz suglasnost radnika odnosno fizičke osobe koja ostvaruje primitke od nesamostalnog rada, dok za **umirovljenika** - korisnika mirovine koju isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, podatke bitne za utvrđivanje predujma poreza na dohodak Porezna uprava dostavlja elektroničkim putem po službenoj dužnosti.

Iznimno, ako poslodavac i isplatalitelj plaće ili mirovine ili sam porezni obveznik nije korisnik sustava ePorezna ili ne ishodi suglasnost radnika ili umirovljenika, poreznu karticu može besplatno izdati Porezna uprava **u papirnatom obliku**, a poslodavci i isplatalitelj plaće ili mirovine dužni su je čuvati dok radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitak od nesamostalnog rada kod njih radi, odnosno dok se isplaćuje mirovina ili primitak po osnovi nesamostalnog rada.

Radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitke po osnovi nesamostalnog rada obvezni su svaku promjenu u svezi s uzdržanim članovima uže obitelji i djece, promjenu prebivališta ili uobičajenog boravišta i drugo, koja utječe na osobni odbitak, odnosno neoporezivi dio dohotka, prijaviti Poreznoj upravi, **u roku od 30 dana od dana nastanka promjene, putem svog poslodavca ili izravno putem sustava e-građani ili iznimno putem nadležne ispostave Porezne uprave i dostaviti vjerodostojne isprave.** Prihvaćene i evidentirane promjene poslodavac i isplatalitelj plaće, mirovine ili sam porezni obveznik primjenjuje pri sljedećim isplatama plaća i mirovina.

3.7. Primjeri izračuna plaća i mirovina od 1. siječnja 2017. godine

Prvo ćemo dati više obračuna kod kojih porezni obveznik nema uzdržanih članova uže obitelji i djece a niti invalidnost već mu se priznaje samo osnovni osobni odbitak od 3.800,00 kuna.

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

Isplata plaće i mirovine od 1. siječnja 2017. godine

R. br.	Opis	Isplata plaće.	Isplata plaće – HRVI 60%	Isplata plaće	Isplata plaće.	Isplata plaće Vukovar ili I. skup.	Isplata mirovine - dopr. iz mir. 3%
1.	Bruto plaća	4.750,00	6.000,00	8.000,00	10.000,00	8.000,00	4.750,00
2.	Obvezni doprinosi iz plaće 20%	950,00	1.200,00	1.600,00	2.000,00	1.600,00	-
3.	Dohodak (1 – 2)	3.800,00	4.800,00	6.400,00	8.000,00	6.400,00	4.750,00
4.	Osobni odbitak	3.800,00	3.800,00	3.800,00	3.800,00	3.800,00	3.800,00
5.	Porezna osnovica (3 – 4)	-	1.000,00	2.600,00	4.200,00	2.600,00	950,00
6.	Obračun poreza na dohodak						
	■ 24% do 17.500,00	-	240,00	624,00	1.008,00	624,00	228,00
	■ 36% iznad 17.500,00	-	-	-	-	-	-
7.	Ukupno porez na dohodak	-	240,00	624,00	1.008,00	624,00	228,00
8.	Prirez – 18%	-	43,20	112,32	181,44	112,32	41,04
9.	Ukupno porez i prirez	-	283,20	736,32	1.189,44	736,32	269,04
10.	Umanjenje za 50%	-	-	-	-	368,16	134,52
11.	Umanjenje porez i prireza za HRVI za 60%	-	169,92	-	-	-	-
12.	Ukupno porez i prirez za HRVI	-	113,28	-	-	-	-
13.	Neto plaća (1 – 2 – 9 – 10 – 11)	3.800,00	4.686,72	5.663,68	6.810,56	6.031,84	4.615,48
14.	Povećanje neto plaće (manji porez)	+ 169,92	+ 11,33	+ 47,20	+ 66,08	+ 149,86	0,00

U nastavku dajemo više obračuna isplaćenih plaća od 1. siječnja 2017. godine. Pretpostavili smo da radnik ima prebivalište u Zagrebu (prirez 18%), da nije osiguranik II. mirovinskog stupa te da porezni obveznik uzdržava jedno dijete (koeficijent $07 \times 2.500,00 = 1.750,00$) što znači da porezni obveznik ima osobni odbitak od 5.550,00 kuna ($3.800,00 + 1.750,00$)

Isplata plaće i mirovine od 1. siječnja 2017. godine

R. br.	Opis	Isplata plaće	Isplata plaće	Isplata plaće	Isplata plaće	Isplata plaće Vukovar ili I. skup.	Isplata mirovine - dopr. iz mir. 3%
1.	Bruto plaća	6.937,50	10.000,00	15.000,00	30.000,00	8.000,00	7.000,00
2.	Obvezni doprinosi iz plaće 20%	1.387,50	2.000,00	3.000,00	6.000,00	1.600,00	210,00
3.	Dohodak (1 – 2)	5.550,00	8.000,00	12.000,00	24.000,00	6.400,00	6.790,00
4.	Osobni odbitak	5.550,00	5.550,00	5.550,00	5.550,00	5.550,00	5.550,00
5.	Porezna osnovica (3 – 4)	-	2.450,00	6.450,00	18.450,00	850,00	1.240,00
6.	Obračun poreza na dohodak						
	- 24% do 17.500,00	-	588,00	1.548,00	4.200,00	204,00	297,60
	- 36% iznad 17.500,00	-	-	-	342,00	-	-
7.	Ukupno porez na dohodak	-	588,00	1.548,00	4.542,00	204,00	297,60
8.	Prirez – 18%	-	105,84	278,64	817,56	36,72	53,57
9.	Ukupno porez i prirez	-	693,84	1.826,64	5.359,56	240,72	351,17
10.	Umanjenje za 50%	-	-	-	-	120,36	175,59
11.	Neto plaća (1 – 2 – 9)	5.550,00	7.306,16	10.173,36	18.646,44	6.279,64	6.614,41
12.	Povećanje neto plaće	+ 233,64	+ 178,18	+ 225,38	+ 1.453,76	+ 42,48	+ 63,71

Na kraju možemo zaključiti da radnici koji imaju jako velike plaće (npr. menadžeri i dr.) će od 1. siječnja 2017. plaćati puno manje poreza na dohodak i prireza (što će naravno povećati njihove neto plaće) u odnosu na radnike s manjim plaćama. Isto tako što je veći osobni odbitak radnika porezno opterećenje je manje.

4. Utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti

Utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti ostalo je većim dijelom isto osim u sljedećim slučajevima:

- poslovnim izdancima se smatraju **proizvodi i roba iz asortimana poreznog obveznika** prilagođeni za te svrhe s oznakom „nije za prodaju“ te **drugi reklamni predmeti s nazivom tvrtke, proizvoda i drugog oblika reklame** (čaše, pepeljare, stolnjaci, podmetači, olovke, rokovnici, privjesci i slično) dani za uporabu u prodajnom prostoru kupca, a ako se daju potrošačima, smatraju se izdatkom **ako je njihova pojedinačna vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost do 160,00 kuna.**

Takvi izdaci su se do sada priznavali samo obveznicima poreza na dobit a od 1. siječnja 2017. priznavati će se i obveznicima poreza na dohodak od samostalne djelatnosti.

- pri utvrđivanju dohotka od samostalne djelatnosti ne odbijaju se (ne priznaju se) sljedeći izdaci:
 - **50% izdataka reprezentacije** (ugošćenja, darova s ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, izdataka za odmor, šport, rekreaciju i razonodu, izdataka za korištenje osobnih motornih vozila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i drugih sličnih izdataka), u visini troškova nastalih iz poslovnih odnosa s poslovnim partnerom (do kraja 2016. nije se priznavalo 70%)
 - **50% izdataka u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima** i drugim sredstvima za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća ili drugi dohodak (do kraja 2016. nije se priznavalo 30%).

Pravo poboljšanje stanja nastupa od 1. siječnja 2018. kada će obrtnici koji su u sustavu PDV-a imati pravo i na **priznavanje 50% pretporeza** za nabavu osobnih automobila i za izdatke u vezi s tim osobnim automobilima.

Od 1. siječnja 2017. fizičkim osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost (koji ne ostvaruju godišnje prihode manje od **3.000.000,00 kuna godišnje**) koji ostvaruju godišnji dohodak veći od osobnog odbitka uvećanog za 210.000,00 kn biti će isplativo umjesto poreza na dohodak (na poreznu osnovicu do 210.000,00 kuna plaća se godišnji porez po stopi od **24% + prirez**, a iznad te porezne osnovice od 210.000,00 kuna plaća se godišnji porez po stopi od **36% + prirez**) plaćati porez na dobit od 12% te tek u trenutku isplate neto dobiti plaćati još i porez na dohodak **12% + prirez**). Osobni odbitak mogu koristiti tijekom poreznog razdoblja kroz isplatu poduzetničke plaće (naravno, onda i taj dohodak ulazi u godišnju poreznu osnovicu).

Isto tako treba istaknuti da fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost (koji nisu ostvarili u prethodnoj godini prihode veće od **3.000.000,00 kuna godišnje**) mogu porez na dobit plaćati na poreznu osnovicu koja se utvrđuje po **novčanom načelu**. Porezni obveznik koji namjerava promijeniti način utvrđivanja porezne osnovice (tj. želi plaćati porez na dobit po novčanom načelu) podnosi Poreznoj upravi **najkasnije 15 dana nakon početka poreznoga razdoblja izjavu o promjeni načina utvrđivanja porezne osnovice**. Porezni obveznik koji dostavi izjavu o promjeni načina utvrđivanja porezne osnovice ukoliko zadovoljava propisane uvjete (da nije ostvario u prethodnoj godini prihode veće od 3.000.000,00 kuna godišnje i da plaća PDV-e prema naplaćenim naknadama) **može primjenjivati taj postupak od prvog dana poreznog razdoblja**.

5. Utvrđivanje drugog dohotka koji se ne smatra konačnim

Svi oblici drugog dohotka koji se ne smatraju konačnim od 1. siječnja 2017. će podlijezati plaćanju doprinosa i to na **autorske naknade, naknade za umjetnička djela te drugi dohodak isplaćen umirovljenicima**.

Od 1. siječnja 2017. svi primici po osnovi drugog dohotka (drugi dohodak općenito – npr. po osnovi ugovora o djelu, koje ostvaruju umirovljenici, autorske naknade i naknade umjetnika) podlijezati će plaćanju doprinosa i to po stopama od **10% za mirovinsko osiguranje** (odnosno 7,5% za I. stup i 2,5% za II. stup za osiguranike II. stupa) iz osnovice i **7,5% za obvezno zdravstveno osiguranje** na osnovicu. To može poskupjeti ovaj drugi dohodak za isplatelja a i

vjerojatno smanjiti neto drugi dohodak za isplatu (sve ovisi na koga će se ovaj teret prevaliti – ili na teret isplatelja ili na teret primatelja ili na oboje).

Jedino će se ukupni trošak za isplatelja za drugi dohodak općenito (po osnovi ugovora o djelu, primici po osnovi djelatnosti članova skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, članova povjerenstava i odbora koje imaju ta tijela i sudaca porotnika koji nemaju svojstvo djelatnika u sudu, primici po osnovi djelatnosti trgovačkih putnika, agenta, akvizitera, športskih sudaca i delegata, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, konzultanata, sudskih vještaka te druge slične djelatnosti, primici po osnovi djelatnosti športaša i sl.) koji je i prije podlijezao plaćanju doprinosa i to stopama (20% za mirovinsko osiguranje odnosno 15% za I. stup i 5% za II. stup i 15% za obvezno zdravstveno osiguranje), smanjiti a neto iznos primatelja drugog dohotka povećati (naravno, to sve ovisi o dogovoru isplatelja i primatelja drugog dohotka).

Posebno ističemo da i dalje ostaju na snazi paušalno priznati izdaci od **30%** za autorske naknade, primitke profesionalnih djelatnosti novinara, umjetnika i športaša koji su osigurani po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja plaćaju prema rješenju te primitaka nerezidenata za obavljanje umjetničke, artistske, zabavne, športske, književne i likovne djelatnosti te djelatnosti u svezi s tiskom, radijem i televizijom te zabavnim priredbama odnosno 55% (30% + 25%) za naknade za umjetnička djela.

Predujam poreza na dohodak od drugog dohotka prema članku 39. stavku 1. Prijedloga zakona plaća se po odbitku, **po stopi od 24%** bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 14. Prijedloga zakona (do sada je stopa bila 25%).

Detalnije o oporezivanju drugog dohotka i plaćanju obveznih doprinosa pišemo u posebnom članku „Izmjene i dopune Zakona o doprinosima“ u ovom broju RIPUP-a.

6. Godišnja porezna osnovica i godišnje porezne stope

Godišnju osnovicu poreza na dohodak čini ukupan iznos dohotka od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugog dohotka koji se ne smatra konačnim, a umanjeno za osobni odbitak iz članka 14. - 16. Prijedloga zakona, osim ako je ovim Zakonom drukčije uređeno.

Dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 28. ovoga Zakona, koji rezident ostvari u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu, umanjuje se za:

- 1) **iznos plaća novozaposlenih osoba** iz članka 44. stavka 1. Prijedloga Zakona
- 2) **iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te iznos potpore male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja** u sustavu vezanih obrta prema posebnim propisima
- 3) **iznos izdataka za istraživanje i razvoj** iz članka 45. stavka 1. Prijedloga Zakona i/ili
- 4) **preneseni gubitak** iz članka 38. ovoga Zakona, nakon umanjena iz točaka 1. - 3. ovoga stavka, koji je rezident po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti iz članka 29. ovoga Zakona ostvario u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu.

ističemo...

Godišnji porez na dohodak plaća se po stopi od 24% na poreznu osnovicu do visine 210.000,00 kuna te po stopi od 36% na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od 210.000,00 kuna.

Godišnja porezna osnovica za primjenu stope od 24% iz stavka 1. članka 19. Zakona uvećava se za ostvareni iznos drugog dohotka iz članka 39. Zakona uz uvjet da iznos tako ostvarenog dohotka godišnje ne prelazi peterostruki iznos osnovice osobnog odbitka.

7. Posebne olakšice, oslobođenja i poticaji

Od 1. siječnja 2017. **ukinute su** slijedeće olakšice:

- za **uvećani osobni odbitak** na koje su imali pravo porezni obveznici (rezidenti) koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u potpomognuta područja I. i II. skupine te u **Gradu Vukovaru**, koji su mogli ostvariti na temelju podnesene godišnje porezne prijave odnosno u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak (naravno, po godišnjoj poreznoj prijavi za 2016. porezni obveznici mogu iskoristiti ovu olakšicu)
- obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u II. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, a koji zapošljavaju više od dva radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i borave na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave, odnosno na području Grada Vukovara, utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti na tim područjima umanjuje se za 50% (naravno, po godišnjoj poreznoj prijavi za 2016. porezni obveznici mogu iskoristiti ovu olakšicu).

Dakle, i na dalje ostaju na snazi sljedeće olakšice, oslobođenja i poticaji:

- **oslobođenja za hrvatske ratne vojnike invalide iz Domovinskog rata i članove obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata** (HRVI ne plaćaju porez na dohodak od nesamostalnog rada i mirovina razmjerno stupnju utvrđene invalidnosti te članovi obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ne plaćaju porez na dohodak od obiteljske mirovine odnosno novčane naknade u visini obiteljske mirovine ostvarene prema zakonu kojim su uređena prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji).
- **olakšice za područje Grada Vukovara** (obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost na području Grada Vukovara, a koji zapošljavaju više od dva radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i borave na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave u I. skupinu, odnosno na području Grada Vukovara, **oslobođeni su plaćanja poreza na dohodak od tih djelatnosti**).
- obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 29. ovoga Zakona na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih **u I. skupinu** po stupnju ra-

zvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske a koji zapošljavaju više od dva radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i borave na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske odnosno na području Grada Vukovara, **utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti na tim područjima umanjuje se za 50%.**

- **poticaji za zapošljavanje** (dodatno umanjeno za iznos isplaćenih plaća za nove radnike po godišnjoj prijavi) i za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te iznos potpore male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta, prema posebnim propisima (dodatno umanjeno dohotka po godišnjoj poreznoj prijavi).
- **poticaji za istraživanje i razvoj** (dodatno umanjeno dohotka po godišnjoj poreznoj prijavi).

8. Utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak i godišnjeg poreza na dohodak od nesamostalnog rada

Godišnji porez na dohodak utvrđuje se prema poreznoj osnovici iz članka 18. Prijedloga zakona (u kojem je propisano utvrđivanje godišnje porezne osnovice), a od utvrđenog godišnjeg poreza odbijaju se iznosi plaćenog predujma poreza po svim iskazanim dohocima prema članku 13. ovoga Zakona (predujam poreza na dohodak plaćen na ukupan dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti te drugi dohodak koji se ne smatra konačnim) te utvrđuje razlika za uplatu ili povrat poreza.

Iznosima plaćenog predujma poreza **umirovljenika i poreznih obveznika koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu** po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, **smatraju se obračunati predujmovi** prema članku 24. stavcima 2. i 3. Prijedloga zakona (po stopi 24% do visine mjesečne porezne osnovice do visine 17.500,00 kuna te po stopi od 36% na poreznu osnovicu iznad 17.500,00 kuna) **u razmjernom dijelu uplaćenog predujma** utvrđenog sukladno članku 24. stavku 5. Prijedloga Zakona (umanjeno obračunatog predujma koji je obračunat po stopi 24% odnosno 36% za 50%).

Odredbe o utvrđivanju godišnjeg poreza na dohodak od nesamostalnog rada su, uz sitna poboljšanja i pojašnjenja, ostale iste. Znači i na dalje je poslodavac i isplatiatelj primitaka i mirovina obvezan za radnike i druge fizičke osobe koje ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada izvršiti godišnji obračun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak **u mjesecu prosincu tekuće godine, a najkasnije do 31. prosinca, ako tijekom godine dohodak od nesamostalnog rada nije redovito mjesečno isplaćivan pa nije iskorišten osobni odbitak ili je po toj osnovi porezno opterećenje u pojedinim mjesecima bilo različito pa je porez uplaćen u većem iznosu** (čl. 47. Prijedloga zakona). Poslodavac i isplatiatelj primitaka i mirovina obvezan je izvršiti godišnji obračun za radnike i fizičke osobe koji su kod njega ostvarivali plaću, mirovinu ili primitke iz članka 21. ovoga Zakona u cijelom poreznom razdoblju, a nisu mijenjali prebivalište ili uobičajeno boravište između gradova i općina koje su propisale plaćanje prireza porezu na dohodak. Poslodavac i isplatiatelj primitaka obvezan je postupiti na način iz stavaka 1. i 2. članka 46. Prijedloga zakona ako je radnik i druga fizička osoba koja ostvaruje primitke

iz članka 21. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona u tijeku poreznog razdoblja koristila pravo na **roditeljni, roditeljski ili posvojiteljski dopust, bolovanje iznad 42 dana ili drugi dopust** za koji se prema posebnim propisima isplaćuje naknada plaće na teret sredstava obveznih osiguranja, osim ako je to pravo koristila svih 12 mjeseci poreznog razdoblja, **odnosno u svim ostalim slučajevima** kada je porezno opterećenje u poreznom razdoblju bilo različito te bi na temelju godišnjeg obračuna radnik i druga fizička osoba ostvarila razliku za povrat preplaćenog poreza ili za uplatu manje uplaćenog poreza zbog ravnomjernoga godišnjeg oporezivanja, odnosno izravnjanja porezne osnovice. Poslodavac i isplatiatelj primitaka i mirovina iz članka 21. ovoga Zakona (primici po osnovi nesamostalnog rada) u godišnjem obračunu, **isključivo koristi podatke kako su iskazani na poreznoj kartici uzimajući u obzir od kada vrijede iskazani podaci.**

9. Godišnja porezna prijava

Ovdje su napravljene velike promjene bez kojih bi bilo nezamislivo sprovesti novu koncepciju oporezivanja dohotka a to se posebno odnosi na sasvim nove odredbe o poreznim obveznicima koji ne podnose godišnju poreznu prijavu.

9.1. Porezni obveznici koji obvezno podnose godišnju poreznu prijavu

Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi:

- 1) porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari **dohodak od samostalne djelatnosti** i djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti prema člancima 30. - 35. Prijedloga Zakona i/ili
- 2) porezni obveznik - rezident za dohodak od nesamostalnog rada koji, prema posebnom zakonu, ostvari kao **član posade broda u međunarodnoj plovidbi (pomorac).**

ističemo...

Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi i porezni obveznik **ako je Porezna uprava zatražila da naknadno plati porez na dohodak.**

Navedeni porezni obveznici, obvezni su u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati **sve ostvarene oporezive dohotke**, osim dohotka koji ostvari po osnovi rada na brodu u međunarodnoj plovidbi ako isti sukladno posebnom propisu ne podliježe oporezivanju i dohotka koji Republika Hrvatska sukladno međunarodnim ugovorima izuzima od oporezivanja te dohotka koji se smatra konačnim.

Obveznicima poreza na dohodak koji su obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu, a istu ne podnesu ili ako su podaci iz godišnje porezne prijave netočni ili nepotpuni, porez na dohodak utvrđuje se **procjenom.**

9.2. Porezni obveznici koji ne podnose godišnju poreznu prijavu

Godišnju poreznu prijavu **ne podnosi**, u skladu s Prijedlogom zakona, porezni obveznik za:

- 1) dohodak od imovine i imovinskih prava,
- 2) dohodak od kapitala
- 3) dohodak od osiguranja
- 4) drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa,
- 5) drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena, i
- 6) dohodak koji se u poreznom razdoblju oporezuje u paušalnom iznosu.

Kao što je razvidno radi se o **konačnim dohocima** (točke 1. do 5.) ostvarenim u poreznom razdoblju, za koje porezni obveznici ne mogu podnijeti godišnju poreznu prijavu niti se za te dohotke može provesti posebni postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak.

Pri utvrđivanju konačnog dohotka i konačnog poreza na dohodak, ne priznaju se osobni odbici.

Godišnju poreznu prijavu ne podnose niti porezni obveznici **na koje se primjenjuje poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak.**

10. Poseban postupak utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak

I ovdje su napravljene velike promjene bez kojih bi bilo nezamislivo sprovesti novu koncepciju oporezivanja dohotka.

Posebnim postupkom utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak smatra se postupak utvrđivanja ukupnog godišnjeg dohotka i ukupnog godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak koji provodi Porezna uprava po službenoj dužnosti, osim u slučajevima iz članka 52. Prijedloga Zakona (za porezne obveznike koji ne podnose godišnju poreznu prijavu jer ostvaruju samo konačne dohotke ili plaćaju porez paušalno).

ističemo...

Godišnjim dohotkom na koji se primjenjuje poseban postupak smatra se **ukupan dohodak od nesamostalnog rada i drugi dohodak** koji se NE smatra konačnim ostvaren u poreznom razdoblju.

Dakle, poseban postupak, primjenjuje se na porezne obveznike koji u poreznom razdoblju ostvare **dohodak od nesamostalnog rada (plaće i mirovine) i drugi dohodak.**

Godišnja porezna prijava podnosi se do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

Posebno ističemo da će u okviru posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak biti obuhvaćeni i porezni obveznici koji ostvare:

- dohodak od nesamostalnog rada kod dva ili više poslodavaca istodobno u tijeku istog mjeseca poreznog razdoblja i/ili,
- izravno iz ili u inozemstvu dohodak od nesamostalnog rada, drugi dohodak pri čemu predujmovi poreza na dohodak od tog dohotka nisu u tuzemstvu plaćeni i/ili su u tuzemstvu plaćeni u iznosu manjem od iznosa koji bi se obračunao prema odredbama ovoga Zakona.

Naravno, posebnim postupkom će biti obuhvaćeni i oni porezni obveznici ako poslodavac, isplatiatelj primitka ili sam porezni obveznik nije obračunao, obustavio i uplatio predujam poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak.

10.1. Porezni obveznici na koje se posebni postupak ne primjenjuje

Porezni obveznici na koje se posebni postupak **ne primjenjuje:**

- 1) porezni obveznici koji obvezno podnose godišnju poreznu prijavu
- 2) porezni obveznici koji su u poreznom razdoblju ostvarili samo konačne oblike dohotka (to su porezni obveznici koji ne podnose godišnju poreznu prijavu) i/ili
- 3) porezni obveznici za koje **Porezna uprava ne raspolaže podacima** o njihovom ostvarenom dohotku u poreznom razdoblju odnosno porezni obveznici koji su u poreznom razdoblju

ostvarili oporezivi dohodak o kojem **poslodavac, isplatiatelj primitka ili sam porezni obveznik**, ako mu je propisana obveza izvješćivanja (obrasca JOPPD), nije izvjestio Poreznu upravu u propisanom roku na propisanom izvješću. U ovom slučaju porez na dohodak će se utvrditi **procjenom** Porezne uprave.

10.2. Način ostvarivanja prava poreznih obveznika u posebnom postupku

Porezni obveznici na koje se primjenjuje poseban postupak, **ako žele iskoristiti prava propisana Zakonom**, a za koje Porezna uprava **ne raspolaže podacima bitnim za utvrđivanje prava na umanjenje dohotka** te podacima o **uvećanju osobnog odbitka za plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje u tuzemstvu ili dana darovanja, mogu do kraja veljače tekuće godine** za prethodnu godinu podnijeti nadležnoj ispostavi Porezne uprave **obrazac za priznavanje prava u posebnom postupku** (to je najvjerojatnije **Obrazac ZPP-DOH**, međutim treba pričekati donošenje novog pravilnika o porezu na dohodak), **te istom priložiti vjerodostojne isprave**. Na isti način mogu postupiti i porezni obveznici koji žele dio osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i/ili djecu **preraspodijeliti** u skladu sa člankom 17. stavkom 5. Prijedloga zakona te **porezni obveznici - nasljednici** koji podnose godišnju poreznu prijavu u ime umrle osobe.

U navedenim slučajevima primijeniti će se posebni postupak uzimajući u obzir podatke navedene u obrascu.

Na porezne obveznike koji su **ostvarili dohodak u ili iz inozemstva**, u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak, uzeti će se u obzir podaci iz **izvješća** propisanog člankom 81. stavkom 4. Prijedloga zakona (**izvješće o ostvarenom inozemnom dohotku i plaćenom porezu u inozemstvu** koji će propisati ministar financija u novom Pravilniku o porezu na dohodak). Ako porezni obveznici do roka propisanog za dostavu izvješća iz članka 81. stavka 4. Prijedloga zakona (**do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu**) ili do roka za podnošenje obrasca za priznavanje prava u posebnom postupku (**do kraja veljače tekuće godine za prethodnu**) iz opravdanih razloga ne raspolažu dokazima o uplaćenom porezu u inozemstvu, a žele da im se uplaćeni porez u inozemstvu uračuna u tuzemnu obvezu poreza na dohodak, **dužni su o tome izvijestiti Poreznu upravu u podnesenom obrascu za priznavanje prava u posebnom postupku** (najvjerojatnije je to **Obrazac ZPP-DOH**) **do kraja veljače tekuće godine za prethodnu**. U tom slučaju porezni obveznik dužan je dostaviti potvrdu inozemnog poreznog tijela ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu, **a najkasnije do 30. studenog tekuće godine za prethodnu godinu**.

Navedeno se primjenjuje i na porezne obveznike (koji su ostvarili dohodak u ili iz inozemstva) sukladno odredbama ovoga Zakona, **nisu bili obvezni plaćati predujam poreza na dohodak u tuzemstvu tijekom poreznog razdoblja** budući da su po osnovi primitka ostvarenog u ili iz inozemstva u tijeku poreznog razdoblja predujam poreza na dohodak iz tog primitka plaćali u inozemstvu.

Odredbe o postupanju Porezne uprave u **posebnom postupku, izdavanju privremenog poreznog rješenja i podnošenje prigovora** su ostale iste osim manjih izmjena koje navodimo:

- protiv privremenog poreznog rješenja donesenog na temelju izračuna godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak od strane Porezne uprave, porezni obveznik može podnijeti prigovor najkasnije do 31. srpnja tekuće za prethodnu godinu, ako smatra da su podaci iz privremenog poreznog rješenja nepotpuni ili netočni. **Iznimno, porezni obveznici koji**

privremeno porezno rješenje zaprime nakon propisanog roka (do 30. lipnja tekuće za prethodnu godinu), **mogu podnijeti prigovor u roku od 30 dana od dana primitka privremenog poreznog rješenja. Izjavljeni prigovor odgađa izvršenje privremenog poreznog rješenja do donošenja rješenja po prigovoru** (članak 54. stavak 3. Prijedloga zakona)

- osnova za izmjenu privremenog poreznog rješenja ne može biti propuštanje roka za podnošenje obrasca za priznavanje prava u posebnom postupku ili obrasca za pokretanje posebnog postupka, osim u slučaju opravdanih razloga sukladno odredbama zakona kojim je uređen opći porezni postupak (članak 54. stavak 6. Prijedloga zakona)

11. Utvrđivanje konačnog dohotka i konačnog poreza na dohodak

Konačnim dohotkom smatra se svaki pojedinačni iznos **dohotka od imovine i imovinskih prava, kapitala i osiguranja i drugog dohotka koji se smatra konačnim** (članak 39. Prijedloga zakona).

Za konačne dohotke ostvarene u poreznom razdoblju, porezni obveznici ne mogu podnijeti godišnju poreznu prijavu niti se za te dohotke može provesti poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak. Pri utvrđivanju konačnog dohotka i konačnog poreza na dohodak, ne priznaju se osobni odbici.

U Konačnom prijedlogu Zakona o porezu na dohodak dodana su dva potpuno nova stavka članka 55. sada porezni obveznici koji ostvare određene konačne dohotke i želi iskoristiti osobne odbitke moraju dohodak utvrđivati putem poslovnih knjiga. Dakle, mogu birati između jednostavnosti i utvrđivanja dohotka putem poslovnih knjiga. U nastavku prikazujemo te **novosti**.

Ako porezni obveznik **ostvari dohodak od imovine i imovinskih prava, kapitala i osiguranja i drugog dohotka koji se smatra konačnim**, osim dohotka iz članka 75. (drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa) i 76. (drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena) ovoga Zakona, **može na vlastiti zahtjev tako ostvareni dohodak utvrđivati u skladu sa člancima 30. - 35. ovoga Zakona**, odnosno na način propisan za samostalnu djelatnost.

U navedenim slučajevima porezni obveznik može plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak u skladu s odredbama članka 36. ovoga Zakona.

Nadamo se da će se u novom Pravilniku o porezu na dohodak utvrditi precizna procedura (rokovi prijave i sl.) za nove mogućnosti date ovim poreznim obveznicima.

Prijedlogom zakona u svezi ovih konačnih dohodaka nije došlo do bitnih novosti u odnosu na "stari" Zakon, već je došlo do jasnijeg strukturiranja ove materije (po podvrstama ovih oblika dohodaka) te do sitnih izmjena koje iznosimo u nastavku.

11.1. Dohodak od imovine i imovinskih prava

Dohotkom od imovine i imovinskih prava smatra se razlika između primitaka po osnovi najamnine, zakupnine, iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, primitaka od vremenski ograničenog ustupa autorskih prava, prava industrijskog vlasništva i drugih imovinskih prava u skladu s posebnim propisima, primitaka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava i izdataka koji su poreznom obvezniku u poreznom razdoblju nastali u svezi s tim primicima.

11.1.1. Dohodak od najma, zakupa, iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te imovinskih prava

Novosti u svezi utvrđivanja dohotka od najma, zakupa, iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te imovinskih prava su slijedeće:

- kod ostvarivanja **dohotka od imovinskih prava** izdaci se utvrđuju u visini stvarno nastalih izdataka za koje porezni obveznik posjeduje uredne i vjerodostojne isprave. Izdaci se mogu priznati u **izvješću** koje porezni obveznik podnosi Poreznoj upravi najkasnije **u roku od 15 dana od dana isteka godine za koju se izvješće podnosi**. U tom slučaju utvrđena porezna obveza plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. Ministar financija pravilnikom propisuje oblik i sadržaj izvješća o stvarno nastalim izdacima (članak 57. stavci 3. do 5. Prijedloga zakona).

11.1.2. Dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava

Novosti u svezi utvrđivanja dohotka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava su slijedeće:

- **dohodak od otuđenja nekretnina ne oporezuje** se ako je nekretnina služila za stanovanje poreznom obvezniku ili uzdržanim članovima **njegove uže obitelji** iz članka 14. stavaka 5. i 6. Prijedloga zakona (**od 1. siječnja 2018.** značajno je sužen krug fizičkih osoba koje se smatraju uzdržanim članovima uže obitelji i djece), a i u slučaju ako je nekretnina ili imovinsko pravo otuđeno nakon **dvije godine** (u „starom„ Zakonu je bilo tri godine) od dana nabave (članak 58. stavak 2. Prijedloga zakona).
- **ako je nekretnina stečena darovanjem** i otuđena u roku od **dvije godine** (novi rok je prije bio tri godine) od dana njezine nabave od strane darovatelja, otuđitelju se utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava na način iz stavka 1. članka 58. Prijedloga zakona. U slučaju stjecanja nekretnine darovanjem, danom nabave nekretnine smatra se dan nabave darovatelja, a nabavnu vrijednost čini tržišna vrijednost u trenutku nabave (članak 58. stavak 5. Prijedloga zakona).
- **porezni obveznici koji ostvare gubitke od otuđenja nekretnina i imovinskih prava mogu**, radi priznavanja istih, Poreznoj upravi **podnijeti godišnje izvješće** u kojem se iskazuje ukupno ostvaren iznos dohotka te ukupno ostvaren iznos gubitaka na zadnji dan godine za koju se izvješće podnosi i to u roku od 15 dana od dana isteka godine za koju se izvješće podnosi. Utvrđena porezna obveza plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja (članak 58. stavak 8. i 9. Prijedloga zakona). Ministar financija pravilnikom propisuje oblik i sadržaj **izvješća** o ostvarenim gubicima od otuđenja nekretnina i imovinskih prava.

Posebno ističemo da se **gubici** od otuđenja nekretnina i imovinskih prava **mogu odbiti samo od dohotka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava koji je ostvaren u istoj kalendarskoj godini**. Gubici od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iskazuju se najviše do visine porezne osnovice

11.1.3. Utvrđivanje poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava

Kod dohotka od imovine ostvarenog od **najamnine i zakupnine**, osim dohotka ostvarenog iznajmljivanjem stanova, soba i postelja

putnicima i turistima i organiziranjem kampova iz članka 82. Prijedloga zakona, porez na dohodak plaća se prema rješenju Porezne uprave i to do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec. Porez na dohodak plaća porezni obveznik po postupku i na način iz članka 37. Prijedloga zakona, a po stopi od **12%**.

Porez na **dohodak od imovinskih prava** obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji primitka kao porez po odbitku istodobno s isplatom primitka i to od ukupne naknade primjenom stope od **24%**.

Porez na dohodak od **otuđenja nekretnina i imovinskih prava** plaćaju porezni obveznici **prema rješenju Porezne uprave jednokratno** na pojedinačno ostvareni primitak i to u roku od 15 dana od dana primitka rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak. Porez na dohodak se utvrđuje od porezne osnovice iz članka 58. stavka 1. Prijedloga zakona primjenom stope od **24%**.

Porez na dohodak od otuđenja više od tri nekretnine iste vrste ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina od dana stjecanja plaćaju porezni obveznici prema rješenju Porezne uprave jednokratno u roku od 15 dana od dana dostave rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak, na ukupno ostvareni primitak od otuđenja nekretnina iste vrste ili imovinskih prava iste vrste u tom razdoblju, a koje se donosi nakon otuđenja četvrte nekretnine iste vrste ili četvrtog imovinskog prava iste vrste. Za svako daljnje otuđenje nekretnine iste vrste ili imovinskog prava iste vrste u razdoblju od pet godina u kojem je već utvrđen dohodak od otuđenja nekretnina iste vrste ili imovinskih prava iste vrste, donosi se novo rješenje za tu nekretninu ili imovinsko pravo koje se otuđuje. Porez na dohodak se utvrđuje od porezne osnovice iz članka 58. stavka 3. Prijedloga zakona primjenom stope od **24%**. Ranije plaćeni porez na dohodak po osnovi otuđenja nekretnine ili imovinskog prava iste vrste **uračunava se** u poreznu obvezu utvrđenu po osnovi stavka 4. članka 62. Prijedloga zakona.

Porez na dohodak od **posebnih vrsta imovine** iz članka 59. ovaoga Zakona obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatitelj primitka kao porez po odbitku najkasnije do kraja tekućeg mjeseca za tekući mjesec. Porez na dohodak se plaća po stopi od **12%**.

Što se tiče promjene načina utvrđivanja dohotka od imovine tu nema nikakvih promjena (članak 61. Prijedloga Zakona).

Ministar financija pravilnikom propisuje način provedbe članka 62. Prijedloga zakona.

11.2. Utvrđivanje dohotka od kapitala

Dohotkom od kapitala smatraju se primici po osnovi kamata, izuzimanja imovine i korištenja usluga na teret dobiti tekućeg razdoblja, kapitalni dobiti, udjeli u dobiti ostvareni dodjelom ili opsijskom kupnjom vlastitih dionica, dividende i udjeli u dobiti na temelju udjela u kapitalu, a koji su ostvareni u poreznom razdoblju. Pri utvrđivanju dohotka od kapitala ne priznaju se izdaci, osim ako je ovim Zakonom drukčije uređeno.

11.2.1. Dohodak od kapitala po osnovi kamata

Novosti u svezi utvrđivanja dohotka od kapitala po osnovi kamata su slijedeće:

- **preciznije su definirane kamate koje se ne smatraju kamatama** (pa se niti ne oporezuju) sukladno članku 65. stavku 2. točke 3. Prijedloga zakona:

„kamate na pozitivno stanje na žiroračunu, tekućem i deviznom računu, kamate ostvarene po osnovi pologa i štednje po viđenju, koje su ostvarene od banaka, štedionica i drugih finansijskih institucija, te kamate ostvarene temeljem namjenski oročenih depozitima koji služe za osiguranje tražbina banke pod uvjetom da su te kamate manje od najmanje kamate za oročenu štednju, odnosno ako iznose najviše **do 0,5% godišnje**. Najmanja kamata za oročenu štednju ne odnosi se na namjenske oročene depozite koji služe za osiguranje tražbina banke“.

11.2.2. Dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka

Novosti u svezi utvrđivanja dohotka od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka su slijedeće:

- u novom članku 67. stavku 4. točke 2. dodane su riječi „**ili zamjena udjela u kapitalu trgovačkog društva**“ što znači da se navedena zamjena neće smatrati otuđenjem finansijske imovine.
- kod utvrđivanja neto prinosa iz stavka 6. članka 67. (dohodak od kapitala po osnovi primitaka ostvarenih od jedinica u subjektima za zajednička ulaganja – investicijski fond) izuzimaju se primici od dividendi ili udjela u dobiti, odnosno primici od kamata, po osnovi kojih je već plaćen porez na dohodak sukladno članku 70. stavcima 1. i 9. ovoga Zakona, te primici od kamata na obveznice, osim onih kamata na obveznice koje su ostvarene temeljem ulaganja investicijskog društva za račun portfelja zbirno za račun svih klijenata (fizičkih i pravnih osoba). Ovo je članak 67. novi stavak 7. Prijedloga zakona.
- dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka ne oprezuje se ako je otuđenje izvršeno između bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji i drugih članova uže obitelji iz članka 14. stavaka 5. i 6. ovoga Zakona, između razvedenih bračnih drugova ako je otuđenje u neposrednoj svezi s razvodom braka, nasljeđivanjem finansijske imovine te u slučaju ako je finansijska imovina otuđena **nakon dvije godine** (po „starom“ Zakonu je bilo tri godine) od dana nabave odnosno stjecanja te imovine (članak 67. stavak 8. Prijedloga zakona).
- ako dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka nije utvrđen ili nije prijavljen po tržišnim cijenama, dohodak će utvrditi Porezna uprava **prema tržišnim cijenama** (članak 67. novi stavak 12. Prijedloga zakona).
- odredbe o utvrđivanju poreza na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka su **potpuno nove**.

11.2.3. Dohodak od kapitala po osnovi dodjele ili opsijske kupnje vlastitih dionica

Novost je da je sada jasno propisano da se dohodak od kapitala po osnovi dodjele ili opsijske kupnje vlastitih dionica utvrđuje samo ako vlastite dionice društva u trenutku dodjele tih dionica ili realizacije prava iz opcije **kotiraju na burzi ili uređenim javnim tržištima** u skladu s posebnim zakonom. Ako ovaj uvjet nije ispunjen po toj osnovi utvrđuje se **drugi dohodak** iz članka 39. ovoga Zakona (članak 68. stavak 6. Izmijenjenog zakona).

11.2.4. Utvrđivanje poreza na dohodak od kapitala

Utvrđivanje poreza na dohodak od kapitala (to više nije predujam poreza već konačni porez) obavlja se prema članku 70. Prijedloga zakona na slijedeći način:

Porez na dohodak od kapitala po osnovi **kamata** obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatiitelji istodobno s isplatom ili pripisom primitka kao porez po odbitku, po stopi od **12%**.

Porez na dohodak od kapitala po osnovi **izuzimanja imovine i korištenja usluga** obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatiitelji istodobno s isplatom primitka, kao porez po odbitku, po stopi od **36%**.

Porez na dohodak od kapitala po osnovi **izuzimanja** (kada se tijekom poreznog razdoblja poreznom obvezniku isplati predujam udjela u dobiti, a istekom tog poreznog razdoblja ostvarena dobit nije dostatna za pokriće takvog predujma) plaća se po odbitku, po stopi od **36%** i to do trenutka podnošenja prijave poreza na dobit.

Porezni obveznik - imatelj finansijske imovine obvezan je porez na **dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka** iz članka 67. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, osim kapitalnih dobitaka po osnovi otuđenja udjela u kapitalu trgovačkog društva **koji nisu prenosivi na tržištu kapitala u skladu s posebnim propisom (novo), obračunati, obustaviti i uplatiti do posljednjeg dana mjeseca veljače tekuće godine (novo** – prije je bilo do 31. siječnja) za sve kapitalne dobitke ostvarene u prethodnoj godini umanjene za ostvarene kapitalne gubitke iz članka 67. stavka 11. ovoga Zakona (kapitalni gubici mogu se odbiti samo od dohotka od kapitalnih dobitaka koji je ostvaren u istoj kalendarskoj godini te se u kapitalni gubitak uračunavaju i svi pripadajući troškovi koji su naplaćeni na teret poreznog obveznika te se kapitalni gubitak može iskazati najviše do visine porezne osnovice) po stopi od **12%**.

Porezni obveznik (imatelj finansijske imovine) obvezan je voditi evidenciju istovrsne finansijske imovine po metodi uzastopnih cijena (**FIFO**). Navedena evidencija za finansijsku imovinu ostvarenu na inozemnom tržištu **može se voditi u valuti stjecanja finansijske imovine**.

Iznimno od stavaka 4. i 5. članka 70. ovoga Zakona vođenje navedenih evidencija, utvrđivanje dohotka od kapitala, te obračun poreza na dohodak od kapitala i izvješćivanje o istom **može u ime i za račun poreznog obveznika - imatelja finansijske imovine preuzeti investicijsko društvo i kreditna institucija koja obavlja investicijske usluge**, aktivnosti i pomoćne usluge kako je određeno zakonom koji uređuje poslovanje na tržištu kapitala, subjekt za zajednička ulaganja, društvo za upravljanje, osobe koje temeljem ugovornog odnosa upravljaju finansijskom imovinom poreznog obveznika, finansijska organizacija ili institucionalni investitor (dalje u tekstu: **financijski posrednik**).

Iznimno od stavaka 4, 5. i 7. članka 70. ovoga Zakona, porezni obveznik – imatelj finansijske imovine **može izabrati da Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.** (dalje u tekstu: **SKDD**) u njegovo ime i za njegov račun vodi evidenciju iz stavka 5. članka 70. ovoga Zakona, utvrđuje dohodak od kapitala, te obračunava porez na dohodak od kapitala i o istom izvješćuje Poreznu upravu za cjelokupnu finansijsku imovinu.

U slučaju iz stavka 8. članka 70. ovoga Zakona, finansijski posrednik odnosno sam porezni obveznik za imovinu ili sam porezni obveznik **za kapitalne dobitke ostvarene u inozemstvu bez tuzemnog posrednika**, osim kapitalnih dobitaka po osnovi otuđenja udjela u kapitalu trgovačkog društva koji nisu prenosivi na tržištu kapitala u skladu s posebnim propisom, **dužni su dostavljati SKDD-u sve podatke bitne za utvrđivanje poreza na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka** iz članka 67. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, a naročito podatke o stanju istovrsne finansijske imovine na početku i na kraju obračunskog razdoblja kao i podatak o ostvarenim

kapitalnim dobitcima koji sukladno članku 67. stavku 8. ovog Zakona ne podliježu oporezivanju.

Iznimno od stavka 9. članka 70. ovoga Zakona, subjekti za zajednička ulaganja i upravitelji portfelja mogu dostavljati SKDD-u samo podatke o ostvarenim oporezivim kapitalnim dobitcima i porezno priznatim kapitalnim gubicima u poreznom razdoblju.

Podaci iz stavaka 9. i 10. članka 70. ovog Zakona dostavljaju se SKDD-u tijekom poreznog razdoblja, a najkasnije do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu. Ako osobe navedene u stavcima 9. i 10. ovoga članka nemaju podatak o ostvarenim kapitalnim dobitcima koji sukladno članku 67. stavku 8. ovoga Zakona ne podliježu oporezivanju dužni su to posebno navesti.

SKDD je dužan temeljem podataka iz stavaka 9. i 10. članka 70. ovog Zakona u ime i za račun poreznog obveznika – imatelja financijske imovine utvrditi dohodak od kapitala, te obračunati porez na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka po stopi iz stavka 4. ovoga članka.

SKDD je dužan o obračunu iz stavka 12. članka 70. ovog Zakona **do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu obavijestiti poreznog obveznika** - imatelja financijske imovine o svim podacima temeljem kojega je napravljen obračun kao i o podacima o načinu i roku uplate obračunatog poreza na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka.

Porezni obveznik - imatelj financijske imovine je obavezan porez na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka prema obračunu iz stavka 12. članka 70. ovog Zakona **uplatiti do posljednjeg dana mjeseca veljače tekuće godine. U istom roku SKDD je dužan Poreznoj upravi dostaviti propisano izvješće.**

Ako porezni obveznik - imatelj financijske imovine osporava obračun iz stavka 12. članka 70. ovog Zakona može sam Poreznoj upravi dostaviti propisano izvješće u propisanom roku te priložiti evidenciju istovrsne financijske imovine po metodi uzastopnih cijena (FIFO), kao i ostalu dokumentaciju kojom se može dokazati stanje drugačije od stanja koje je utvrdila SKDD.

Porezna uprava će, nakon utvrđivanja činjeničnog stanja, a vezano uz izvješće poreznog obveznika iz stavka 15. članka 70. ovog Zakona, ili prihvatiti izvješće i o tome izvijestiti SKDD ili zaprimljeno izvješće odbiti rješenjem.

Porez na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka od otuđenja udjela u kapitalu trgovačkog društva koji nisu prenosivi na tržištu kapitala u skladu s posebnim propisom iz članka 67. stavka 1. ovoga Zakona **porezni obveznik plaća prema rješenju Porezne uprave u roku od 15 dana od dana dostave rješenja, po stopi od 12%**. Otuđenje financijske imovine po osnovi udjela u kapitalu porezni obveznik **obavezan je prijaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave najkasnije u roku od osam dana od dana otuđenja.**

Porez na dohodak od kapitala po osnovi **odjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica** iz članka 68. ovoga Zakona plaća se po odbitku, **po stopi od 24%**.

Porez na dohodak od kapitala po osnovi primitaka od **dividendi ili udjela u dobiti** na temelju udjela u kapitalu iz članka 69. ovoga Zakona plaća se po odbitku, **po stopi od 12%**.

Porez na dohodak od kapitala po osnovi primitaka od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu iz članka 69. ovoga Zakona oporezuje se pri isplati na način propisan stavkom 9. članka 70. ovog Zakona.

Ministar financija pravilnikom propisuje oblik i sadržaj evidencije istovrsne imovine po metodi uzastopnih cijena (FIFO).

11.3. Utvrđivanje dohotka od osiguranja

Kod utvrđivanja dohotka od osiguranja nema nikakvih novosti. I na dalje su poslodavci, isplatelji i porezni obveznici obvezni o uplaćenim porezno priznatim premijama osiguranja, odnosno premijama osiguranja na koje se ne plaća porez na dohodak sukladno članku 9. točki 18. ovoga Zakona i isplaćenom dohotku od osiguranja te uplaćenom porezu na dohodak voditi i dostavljati propisane evidencije i izvješća.

Ministar financija pravilnikom propisuje oblik, sadržaj, rokove te način dostavljanja podataka o isplaćenim primicima i uplaćenom porezu te o porezno priznatim premijama osiguranja za potrebe Porezne uprave i Središnjeg registra osiguranika.

Porez na dohodak od osiguranja obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatelji ugovora o osiguranju, kod dospjeća, otkupa ili prijevremenog prestanka ugovora o osiguranju, kao porez po odbitku. Porez se plaća od osnovice u visini uplaćenih porezno priznatih premija osiguranja, odnosno u visini obračunatog iznosa za isplatu, ako je manji od uplaćenih porezno priznatih premija osiguranja te u visini uplaćenih premija osiguranja na koje se ne plaća porez na dohodak sukladno članku 9. točki 18. ovoga Zakona, po stopi od **12%**.

11.4. Utvrđivanje konačnog drugog dohotka

Pod drugim dohotkom koji se smatra konačnim smatra se **drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa** (za I. stup) koji se oporezuje po stopi od **36%** kao porez po odbitku (Porezna uprava obustavlja i uplaćuje ovaj porez na dohodak na temelju donesenog rješenja) te **drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena** koji obračunava Porezna uprava po stopi od **36%** o čemu se donosi rješenje (porezni obveznik je obavezan obračunati porez na dohodak uplatiti u roku od 15 dana od dana dostave rješenja).

12. Utvrđivanje zajedničkog dohotka

Ovdje nema nekih posebnih novosti osim što je člankom 79. Prijedloga zakona to malo nomotehnički poboljšano.

13. Utvrđivanje inozemnog dohotka

Iako članak 80. Prijedloga zakona koji uređuje temeljne odredbe o utvrđivanju inozemnog dohotka nije posve nov on donosi velike novosti pa ćemo ga prikazati u cijelosti. Pri utvrđivanju oporezivog dohotka iz članka 12. stavka 7. ovoga Zakona (inozemni dohodak iz svih izvora dohotka kojeg rezident RH-a ostvari u inozemstvu ili iz inozemstva), odredbe međunarodnih ugovora koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, a koji su na snazi, imaju prednost pred odredbama tuzemnog Zakona.

Porez koji je rezident platio u inozemstvu temeljem inozemnog dohotka **uračunati će se u tuzemni porez na dohodak za svaki pojedinačni inozemni dohodak zasebno (novo)**, osim ako je ovim Zakonom drukčije uređeno.

Iznimno, **porez koji je rezident platio u inozemstvu temeljem inozemnog dohotka neće se uračunati u tuzemni porez na dohodak ako isti nije plaćen u inozemstvu (novo) u skladu s odredbama međunarodnog ugovora, ako je međunarodni ugovor u primjeni.**

Porez plaćen u inozemstvu može se uračunati samo na temelju potvrde inozemnog poreznog tijela ili za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu.

Uračunavanje inozemnog poreza u tuzemni porez na dohodak **obavlja se u godišnjem obračunu poreza** putem podnesene go-

dišnje porezne prijave odnosno u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak (**za godišnji dohodak**) te u slučaju **konačnog oporezivanja** (**za konačni dohodak**) putem **podnesenog izvješća iz članka 81. stavka 4. ovoga Zakona (to je novo izvješće)** koje će trebati biti dostavljeno Poreznoj upravi do 31. siječnja tekuće godine za proteklu godinu).

13.1. Obveze obračuna i uplate poreza na dohodak i izvješćivanje o inozemnom dohotku

Članak 81. Prijedloga zakona koji uređuje obveze obračuna i uplate poreza na dohodak i izvješćivanje o inozemnom dohotku je posve **nov** pa ga treba kao takvog i obraditi.

Tuzemni poslodavac **za izaslanog radnika odnosno sam porezni obveznik rezident koji oporezivi dohodak** iz članka 6. ovoga Zakona **ostvari izravno iz inozemstva ili u inozemstvu**, obvezan je, neovisno od drugih odredaba ovoga Zakona, **na taj dohodak obračunati predujam poreza na dohodak, odnosno konačni porez, i uplatiti ga u roku 30 dana od dana primitka odnosno od dana isplate dohotka** osim ako ovim Zakonom nije propisano da se porez plaća prema rješenju Porezne uprave ili godišnje. U istom roku tuzemni poslodavac za izaslanog radnika odnosno sam porezni obveznik obvezan je Poreznoj upravi dostaviti **propisano izvješće**, osim ako je ovim Zakonom drukčije uređeno (čl. 81. st. 1. Zakona).

Porezni obveznik rezident koji ostvaruje mirovinu ostvarenu iz inozemstva ili u inozemstvu predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada po osnovi te mirovine **uplaćuje prema rješenju Porezne uprave** do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec, odnosno tromjesečno do posljednjeg dana svakog tromjesečja ako je utvrđeni mjesečni predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak do 100,00 kuna (čl. 81. st. 2. Zakona).

Iznimno, od stavaka 1. i 2. ovog članka, porezni obveznik rezident koji po osnovi primitka ostvarenog iz inozemstva ili u inozemstvu u tijeku poreznog **razdoblja predujam poreza na dohodak, odnosno konačni porez na dohodak, plaća u inozemstvu, nije obvezan plaćati predujam poreza na dohodak, odnosno konačni porez na dohodak, u tuzemstvu tijekom poreznog razdoblja**, o čemu je obvezan izvijestiti Poreznu upravu **u roku od osam dana** od dana ostvarenog prvog primitka u tekućoj godini. Isto se primjenjuje i za primitke rezidenata izaslanih na rad u inozemstvo po nalogu tuzemnog poslodavca, kao i za primitke rezidenata ostvarene radom u svojstvu zastupnika u Europskom parlamentu (čl. 81. st. 3. Zakona).

Tuzemni poslodavac za izaslanog radnika odnosno sam porezni obveznik iz stavka 3. ovoga članka, **obvezan je dostaviti Poreznoj upravi podatke o ostvarenom dohotku i plaćenom porezu u inozemstvu**, koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak **i to na propisanom izvješću do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu**. Isto se primjenjuje i u slučaju kada Republika Hrvatska u skladu s međunarodnim ugovorom izuzima taj dohodak od oporezivanja. Ako do navedenoga roka tuzemni poslodavac odnosno sam porezni obveznik iz opravdanih razloga ne posjeduje podatak o uplaćenom inozemnom porezu, a isti želi uračunati u tuzemnu poreznu obvezu, o tome je **dužan izvijestiti Poreznu upravu i naknadno dostaviti podatak o uplaćenom inozemnom porezu, a najkasnije do 30. studenog tekuće godine za prethodnu godinu** (čl. 81. st. 4. Zakona).

Temeljem dostavljenog izvješća iz stavka 4. ovoga članka **Porezna uprava izvršiti će obračun poreza na dohodak** sukladno odredbama ovoga Zakona, uz primjenu uračunavanja poreza koji je rezident platio u inozemstvu, a koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak,

pod uvjetom propisanim člankom 80. stavkom 3. ovoga Zakona (čl. 81. st. 5. Zakona).

Konačan porez na inozemni dohodak utvrđen temeljem ostvarenog konačnog dohotka iz članka 12. stavka 4. ovoga Zakona, uz prethodno uračunavanje plaćenog inozemnog poreza na način propisan stavkom 5. ovoga članka, porezni obveznik plaća prema rješenju Porezne uprave **u roku od 15 dana od dana dostave rješenja** (čl. 81. st. 6. Zakona).

Ministar financija pravilnikom **propisuje način uračunavanja poreza na dohodak plaćenog u inozemstvu te oblik i sadržaj izvješća o ostvarenom inozemnom dohotku i plaćenom porezu u inozemstvu** (čl. 81. st. 6. Zakona).

14. Utvrđivanje paušalnog dohotka i paušalnog poreza na dohodak

Novosti koje se odnose na utvrđivanje paušalnog dohotka i paušalnog poreza na dohodak su slijedeće:

- **od 1. siječnja 2017.** porezni obveznici koji obavljaju samostalno djelatnosti iz članka 29. stavka 1. točke 1. i stavka 3. ovoga Zakona (obrtničke djelatnosti i djelatnosti poljoprivrede i šumarstva), a nisu po toj osnovi obveznici poreza na dodanu vrijednost prema zakonu kojim se uređuje porez na dodanu vrijednost te koji po osnovi te djelatnosti u poreznom razdoblju **ne ostvaruju ukupni godišnji primitak veći od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost (za 2017. taj prag prometa iznosi 230.000 kuna)** prema zakonu kojim se uređuje porez na dodanu vrijednost, dohodak i porez na dohodak **može** se utvrđivati i u paušalnom iznosu. Do sada je ta granica bila **149.500,00 kuna** odnosno 65% od 230.000,00 kuna. Od 1. siječnja 2018. taj prag prometa za obvezni ulazak u sustav PDV-a će biti **300.000,00 kuna** (ako nam privolu za to dadu ostale države članice EU).

Posebno treba istaknuti da se samim prijelazom s utvrđivanja dohotka putem poslovnih knjiga na paušalno oporezivanje smanjuje mjesečna osnovica određena koeficijentom **0,65** na **0,4** prosječne plaće (prosječna plaća koja se primjenjuje za izračun osnovica za 2017. iznosi 7.739,00) što iznosi smanjenje izdataka za skoro **40%**.

- kao i do sada (dakle, ništa novo), poreznom obvezniku koji ostvaruje dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, a nije po toj osnovi obveznik PDV-a, dohodak i porez na dohodak utvrđuje se u paušalnom iznosu. Međutim, iznimno od tog pravila porezni obveznik **nerезидент upisan u registar obveznika PDV-a** čija vrijednost isporuka u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost (za 2016. i 2017. taj prag prometa iznosi **230.000 kuna**) a ostvaruje dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova te ispunjava uvjete prema posebnim propisima, **može utvrđivati i plaćati porez na dohodak u paušalnom iznosu**.
- uvodi se mogućnost paušalnog plaćanja poreza na dohodak i za **trgovce i ugostitelje** što do sada nije bilo dopušteno, no za njih se postavlja dodatni uvjet vezan za fiskalizaciju računa. Ako porezni obveznici mogu iz prodajnog prostora osigurati internetsku vezu i **fiskalizirati izdane račun** (a nisu obveznici PDV-a), **od 1. siječnja 2017. mogu** porez na dohodak plaćati u paušalnom iznosu i do 15. siječnja 2017. podnijeti zahtjev Poreznoj upravi. Mjesečni iznos poreza utvrditi će se rješenjem Porezne uprave.

Utvrđeni porez na dohodak za godinu ili dio godine u kojoj su bili paušalni porezni obveznici smatra se konačnim.

Navedeni porezni obveznici (samostalne djelatnosti i djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja kampova koji porez na dohodak plaćaju u paušalnom iznosu ne vode poslovne knjige osim evidencije o prometu.

Samostalne djelatnosti i djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja kampova koje će se paušalno oporezivati, visinu paušalnog dohotka i poreza na dohodak, rokove plaćanja poreza te evidencije i izvješća u svezi paušalnog oporezivanja, propisuje pravilnikom ministar financija. Danom stupanja na snagu novog Zakona o porezu na dohodak prestaju važiti (a to znači da će se donijeti novi pravilnici):

- Pravilnik o djelatnostima iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te organiziranja kampova koje će se paušalno oporezivati, o visini paušalnog poreza i načinu plaćanja paušalnog poreza (Narodne novine, br. 48/05 i 148/09)
- Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti (Narodne novine, br. 143/06, 61/12, 160/13 i 137/15).

Da se podsjetimo (ništa novo): godišnji porez u paušalnom iznosu po stopi od **12%** utvrđuje Porezna uprava **rješenjem**. Rješenje o utvrđenom godišnjem porezu vrijedi do izmjene. Razlika godišnjeg paušalnog poreza za uplatu ili za povrat, koji ostvaruju obveznici poreza na dohodak od **samostalne djelatnosti**, utvrđuje se na temelju **izvješća** (to je za **samostalne djelatnosti do sada bio Obrazac PO-SD**), koje porezni obveznik podnosi Poreznoj upravi najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka godine za koju se izvješće podnosi. Porezni obveznik obavezan je razliku godišnjeg paušalnog poreza uplatiti s danom podnošenja izvješća.

Porezna uprava može na temelju obavljenog nadzora i prikupljenih podataka o ostvarenom prometu, ukinuti rješenje o godišnjem porezu u paušalnom iznosu i donijeti rješenje o plaćanju **predujma poreza**, ako utvrdi da je porezni obveznik **ostvario primitke iznad iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a**. Naravno, u navedenom slučaju porezni obveznik je obavezan u **sljedećem mjesecu** prijeći na utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na način propisan odredbama članaka 30. - 35. Prijedloga zakona što znači da dohodak mora utvrđivati putem poslovnih knjiga.

15. Dostavljanje podataka poreznih obveznika

Jedina novost u odnosu na „stari Zakon“ odnosi se na sljedeće:

ističemo...

Porezna uprava može od 1. siječnja 2018. putem sustava ePorezna, temeljem podataka iz svojih službenih evidencija, **omogućiti isplatiteljima primitaka** od kojih se utvrđuje drugi dohodak, dohodak od imovinskih prava, kapitala i osiguranja, **uvid u podatke koji se odnose na pripadnost općini/gradu primatelja**.

16. Registar poreznih obveznika

Jedina novost u odnosu na „stari Zakon“ odnosi se na sljedeće:

ističemo...

Prijavu u registar poreznih obveznika podnose i porezni obveznici koji ostvaruju dohodak te primitke **na koje se ne plaća porez na dohodak i druge primitke koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom iz inozemstva te primitke koji bi bili oporezivi porezom na dohodak da međunarodnim ugovorima nije drukčije uređeno** (članak 87. stavak 3. Prijedlog zakona).

Prijava se podnosi u roku od osam dana kao i za ostale ostvarene dohotke.

17. Prijelazne i završne odredbe

Dohodak ostvaren do dana stupanja na snagu ovoga Zakona oporezivati će se po propisima kojima je uređeno oporezivanje dohotka, a koji su tada bili na snazi.

Porez na dohodak **ne plaća se** pri isplati dividendi i udjela u dobiti iz članka 70. ovoga Zakona (koji uređuje utvrđivanje poreza na dohodak od kapitala) ako se isplaćuju iz dobiti ostvarene **do 29. veljače 2012.**, osim dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu koji su ostvareni u razdoblju **od 1. siječnja 2001. do 31. prosinca 2004.**, a isplaćuju se nakon stupanja na snagu ovoga Zakona te se oporezuju stopom predujma poreza na dohodak od **12%**.

Odredbe članka 70. ovoga Zakona (koji uređuje utvrđivanje poreza na dohodak od kapitala) u dijelu koji se odnosi na oporezivanje kapitalnih dobitaka **primjenjuju se pri otuđenju financijske imovine stečene od 1. siječnja 2016. godine**.

Na postupke podnošenja i obrade prijave poreza na dohodak za 2016. godinu, utvrđivanje i plaćanje razlike paušalnog poreza na dohodak za 2016. godinu, utvrđivanje i plaćanje predujmova poreza na dohodak od samostalne djelatnosti koji se u 2017. godini utvrđuju na temelju ostvarenog dohotka u 2016. godini, primjenjuju se odredbe Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, 120/13 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 125/13, 148/13, 83/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/14 i 136/15).

Postupci koji su započeti po članku 63. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, 120/13 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 125/13, 148/13, 83/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/14 i 136/15), a nisu dovršeni do stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se po odredbama toga Zakona.

Na isplate nakon stupanja na snagu ovoga Zakona u vezi s reinvestiranom dobiti prema Zakonu o porezu na dobit (Narodne novine, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14 i 50/16) u postupku utvrđivanja dohotka i plaćanja poreza na dohodak po osnovi propisanoj tim zakonom, primijenit će se odredbe propisa kojima se uređuje oporezivanje dohotka, a koje su bile na snazi u trenutku reinvestiranja, neovisno kada se te isplate obavljaju.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2017. godine osim članka 14. stavaka 5. i 6. (uža definicija djece i uzdržavani članovi uže obitelji), članka 26. (odredbe o poreznoj kartici) i članka 83. stavka 4. (Porezna uprava putem ePorezna omogućuje isplatiteljima drugog dohotka, dohotka od imovinskih prava, kapitala i osiguranja uvid u podatke koji se odnose na pripadnost općini/građa primatelja) koji stupaju na snagu 1. siječnja 2018. godine.

